

PROMOCJA AJD W LIPÓWKACH

Fot.: Dzięki uprzejmości Zakładu Fotograficznego Foto-Stella z Częstochowy

OBRONA PRACY DYPLOMOWEJ PANA TELESZYŃSKIEGO

Fot.: M. Makowski

Szanowni Państwo!

Wybory, wybory i po wyborach... znamy już nazwiska osób, które będą pełniły najważniejsze funkcje na Uczelni w kadencji 2016-2020. Wszystkim, którym wyborcy zaufali i oddali na nich swój głos, serdecznie gratulujemy! Wierzymy, że znaczącymi sukcesami zapiszą w dziejach AJD swoją pracę na rzecz środowiska akademickiego.

W numerze „Res Academicae” 2/2016 prezentujemy sylwetki osób, które pełnić będą funkcje prorektorów oraz dziekanów. Szczególnie zachęcamy do lektury wywiadu z Rektorem dr hab. Anną Wypych-Gawrońską, prof. AJD, w którym pytamy o plany związane z rozwojem Uczelni. Kontynuując politykę poprzedników, nowe władze, zamierzają realizować plan wzmocnienia Uczelni i w czasie najkrótszym z możliwych postawić oficjalny wniosek o przekształcenie Uczelni w uniwersytet przymiotnikowy.

W rozpoczynającym się roku akademickim AJD uruchamia nowe kierunki studiów: Językoznawstwo, Kryminalistykę i Systemy Bezpieczeństwa, Psychoprofilaktykę oraz Rachunkowość i Podatki. Wśród nich jest także Kultura w Mediach i Komunikacji. W numerze rozmowa właśnie o tej ostatniej nowości.

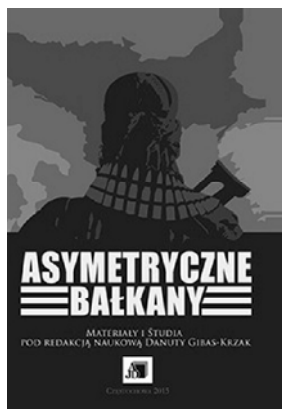
Życząc wszystkim akademikom powodzenia i wielu cennych osiągnięć, liczymy, że rozpoczynający się rok akademicki 2016/2017 przyniesie nam wiele powodów, by pisać o naszej Akademii z radością i dumą!

Redakcja

NAGRODZONA KSIĄŻKA POD REDAKCJĄ PRACOWNIKA AJD

20 maja, podczas VII Warszawskich Targów Książki, w trakcie uroczystości inauguracyjnej jubileuszową, 10. edycję Targów Książki Akademickiej i Naukowej „Academia” wręczono szereg nagród, a wśród nich Nagrodę im. prof. Jerzego Skowronka. Wydana przez nasze wydawnictwo publikacja „Asymetryczne Bałkany. Działania asymetryczne, militarne i polityka bezpieczeństwa na Półwyspie Bałkańskim w XX i XXI wieku. Materiały i studia” pod redakcją naukową Danuty Gibas-Krzak (Częstochowa 2015, s. 391, ISBN 978-83-7455-446-6) otrzymała jedno z trzech wyróżnień przyznanych przez jury.

http://rynek-ksiazki.pl/aktualnosci/nagroda-im-prof-jerzego-skowronka_44371.html

SPIS TREŚCI

Od Redakcji	3
Nagrodzona książka pod redakcją pracownika AJD	3
Naszym celem jest uniwersytet	4
Wyróżnienia za osiągnięcia sportowe	5
Nowe władze akademii na kadencję 2016-2020	6
Studenci wybrali samorząd	10
Nowy rok akademicki przywitamy w zmodernizowanej auli	11
Granica wieku na studiach nie istnieje	11
Szukają pracowników wśród naszych absolwentów!	12
AJD na bilbordach w 5 województwach	13
Sukcesy w podnoszeniu ciężarów	13
Adrian Franc ponownie na podium	13
Nowy kierunek w AJD – absolwenci specjaliści nie tylko od dialogu...	14
Piknik z AJD w Kamieniolomie Lipówka	15
Młodzież a planowanie rozwoju gminy	16
Polsko-Niemieckie Dni Mediów w Lipsku	17
Aleksander Żelazny gościem SNJO	18
Pro memoria dr Jacek Ojrzyński (1940-2016)	18
Rozmowy o Różewiczu	19
O kryształach dr Oleg Parasyuk	19
Twórczość Henryka Sienkiewicza a korespondencja sztuk i obecność w mediach	20
Sesja szkoleniowa w SNJO AJD	21
Aktywność Fizyczna i Zdrowie w ujęciu interdyscyplinarnym	22
Lekarze obradowali w Akademii	22
Doradcy zawodowi o edukacji i rynku pracy	23
Poloniści z Instytutu Filologii Polskiej z wizytą w Łucku i Ostrogu (Ukraina)	24
Nasi naukowcy i zgłoszenie patentowe	24
III Festiwal Filmów Dokumentalnych im. Braci Krzemińskich	25
Takie małe, a takie piękne	26
Muzycynie o średniowiecznym Krakowie	27
„Zagłoba swatem” w Roku Sienkiewicza	27
Podróże – ważny fragment mojego życia	28

NASZYM CELEM JEST UNIwersYTET

1 września funkcję Rektora Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie objęła wybrana w demokratycznych wyborach dr hab. Anna Wypych-Gawrońska, prof. AJD. Postanowiliśmy poprosić Panią Rektor o odpowiedzi na pytania dotyczące rozpoczynającej się kadencji.

Marek Makowski: W dotychczasowej historii Uczelni jest Pani pierwszą kobietą, która została wybrana na funkcję rektora. Czy takie zaufanie elektorów-wyborców do czegoś szczególnie zobowiązuje?

Dr hab. Anna Wypych-Gawrońska, prof. AJD: Każdy wybór to zobowiązanie do realizacji zadań, które przed nami stoją, niezależnie od tego, czy jest się pierwszą kobietą na jakimś stanowisku, czy kolejnym mężczyzną. Ważne jest, że decyzja elektorów dokonujących wyboru rektora stanowi dowód zaufania całej społeczności akademickiej. W moim przypadku był to wybór jednogłośnie, ale proszę mi wierzyć, niezależnie od konfiguracji wyników wyborczych i tak starałabym się z jak największym zaangażowaniem pracować i działać na rzecz naszej Uczelni.

1 września 2016 roku objęła Pani funkcję rektora AJD. Jakie będą priorytety pani kadencji?

Jeden z priorytetów jest bardzo dobrze znany w środowisku akademickim i poza nim, ponieważ od pewnego już czasu staramy się o przekształcenie akademii w uniwersytet przymiotnikowy. Zmiana nazwy nie jest jednak – i nie powinna być – celem samym w sobie. Najważniejsze jest stałe dążenie do prowadzenia badań naukowych na jak najwyższym poziomie, doskonalenie dydaktyki, rozwijanie współpracy z otoczeniem. Wszystko z myślą o randze szkolnictwa wyższego w społeczeństwie i o znaczeniu uczelni dla miasta, regionu i kraju. Dlatego priorytetami są i będą dla mnie: nauka i badania, nowoczesna dydaktyka dająca absolwentom perspektywę dobrej pracy (szczególnie cenna z tego powodu jest współpraca z pracodawcami, w tym rozwój form praktyk i staży). Zależy mi także na wspieraniu inicjatyw i aktywności studenckiej oraz doktoranckiej w obszarach nauki, sztuki, kultury i sportu. Z osiągnięciami w tych obszarach byliśmy jako uczelnia utożsamiani i te piękne tradycje warto przypominać i rozwijać.

W jakim kierunku powinien iść rozwój Uczelni?

Wiele kierunków rozwoju jest wytyczonych strategicznie od lat, warto natomiast zwrócić uwagę na te, z którymi nasza Uczelnia do tej pory nie była identyfikowana, np. studia w obszarze nauk medycznych, do których już należą prowadzone przez nas Fizjoterapia, Dietetyka i Kosmetologia, czekamy na decyzję dotyczącą Pielęgniarstwa. Również dziedzina nauk społecznych i ekonomicznych daje nam doskonałe szanse rozwoju. Nasza oferta dydaktyczna w tym roku akademickim wzbogaciła się o takie kierunki, jak Psychoprofilaktyka oraz Rachunkowość i Podatki. Przygotowujemy się do uruchomienia kierunków Prawo, Dziennikarstwo i Komunikacja Społeczna oraz Psychologia.

JM Rektor dr hab. Anna Wypych-Gawrońska, prof. AJD, fot.: J. Warwas

Poza tym pokładamy nadzieję w rozwoju dydaktyki i badań naukowych w dziedzinach nauk ścisłych i nauk technicznych, to w tych obszarach sytuuje się kierunek kryminalistyka i systemy bezpieczeństwa. Wielkie szanse stoją przed kierunkami artystycznymi, zarówno tymi z dziedziny sztuk plastycznych, jak i sztuk muzycznych. Jak widać, nasza Uczelnia nie bez powodu już teraz jest postrzegana jako ośrodek o uniwersyteckim zakresie kształcenia i badań naukowych.

Poprzednie władze rektorskie aktywnie starały się o przekształcenie akademii w uniwersytet. Domyślam się, że rozpoczynająca się kadencja będzie kontynuacją tej polityki. Czy podniesienie statusu zagwarantuje nam pewne miejsce na akademickiej mapie kraju?

Jak już wspomniałam, będę dążyła do przekształcenia akademii w uniwersytet, ale podniesienie statusu Uczelni wiąże się z szeregiem innych działań. Potrzebne są stała obecność naszych naukowców w programach badaw-

czych, udział w konkursach na projekty naukowe, współpraca w zespołach tworzonych w naszej i w innych uczelniach. Mamy już na tym polu spore osiągnięcia, w kilku projektach byliśmy i jesteśmy liderami, powstają kolejne, tworzone przez naszych naukowców. Musimy też starać się wzmocnić nasze najsilniejsze obszary badawcze i dydaktyczne, z którymi powinniśmy być mocniej identyfikowani i w których mamy szansę wyróżnić się w skali ogólnopolskiej i europejskiej. Trzeba też stale mieć na uwadze, czym jest uczelnia wyższa dla otoczenia społeczno-gospodarczego, niezależnie od tego, czy nazywa się akademią, czy uniwersytetem. Chcę, aby nasza Uczelnia była w pełni świadoma swojej rangi i znaczenia dla miejsca, w którym funkcjonuje, jako szkoła wyższa otwarta na miasto i region, popularyzująca wiedzę i naukę oraz działająca opiniotwórczo i kulturotwórczo. Aby była coraz lepiej postrzegana jako instytucja bardzo potrzebna nie tylko studentom, doktorantom i słuchaczom, ale też innym mieszkańcom miasta, regionu i kraju.

Tutoring, e-learning – to niektóre z wielu nowości, które mają wpłynąć na doskonalenie dydaktyki. Proszę wyjaśnić, w jaki sposób wpłyną one na podnoszenie poziomu jakości kształcenia?

E-learning na uczelni wyższej w dzisiejszych czasach nikogo nie zaskakuje, natomiast my jako kadra akademicka pracujemy nad dużo szerszą formułą wykorzystania w dydaktyce akademickiej metod kształcenia on-line. To czasem może oznaczać prowadzenie całych kursów e-learningowych, czasem wspomaganie tradycyjnych metod nowatorskimi sposobami kształcenia. Zupełnie nową formą dydaktyczną, w której chcemy się specjalizować także poza Uczelnią, jest natomiast tutoring jako metoda wykorzystująca formułę mistrz-uczeń, skłaniająca do samodoskonalenia, rozwijająca samodzielność i krytyczne myślenie. Już w październiku odbędzie się konferencja z udziałem naukowców z całego kraju, przeprowadzimy szkolenia kadry i wprowadzimy zajęcia z zakresu tutoring. Chcemy być w tym obszarze specjalistami, realizując w ten sposób jedno

z założeń identyfikacji istotnych możliwości naszej Uczelni, ponieważ wśród pracowników Akademii są osoby o najwyższych kompetencjach dotyczących tutoring – badacze zajmujący się naukowo tą problematyką.

Jednym z ostatnich sukcesów Uczelni jest modernizacja i oddanie do użytku auli Wydziału Pedagogicznego w budynku przy ul. Waszyngtona 4/8. Nowe audytorium robi duże wrażenie...

Każde nowe czy wyremontowane pomieszczenie, które będzie służyć społeczności akademickiej, cieszy. Warto było zabiegać o fundusze na tę przebudowę (jest to zasługa poprzedniego Rektora, dra hab. inż. Zygmunta Bąka), żeby teraz móc prowadzić w tak pięknej auli wykłady dla studentów Akademii i słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Jesteśmy u progu nowego roku akademickiego 2016/2017. Można powiedzieć, że po wyborach wiele się zmienia. Czego życzyć akademikom, a czego studentom i doktorantom w rozpoczynającym się roku?

Nowa kadencja oznacza pewne zmiany, ale z powodu realizacji wytyczonych od lat celów nie powinny to być zbyt daleko idące przekształcenia. Najważniejsze, abyśmy zarówno w tym, jak i w kolejnych latach mogli skutecznie pracować, a studenci, doktoranci i słuchacze dobrze studiować w przyjaznej, otwartej na środowisko Uczelni. Życzę zatem naszym studentom i doktorantom satysfakcji ze studiów, a w przypadku osób, które dopiero rozpoczynają studia, chciałabym, aby się okazało, że dokonali właściwych wyborów. Wszystkim życzę, aby studiowali z pasją i zaangażowaniem, dostrzegając korzyści płynące z poszerzania wiedzy, rozwoju umiejętności i kompetencji oraz zyskując świadomość perspektyw i szans, jakie daje wykształcenie wyższe.

Całej społeczności akademickiej życzę, aby nasza wytrwała praca przyniosła jak najlepsze efekty i realizację zamierzeń, spotykając się z akceptacją i uznaniem otoczenia, w którym i dla którego nieustannie działamy.

Dziękuję za rozmowę.

WYRÓŻNIENIA ZA OSIĄGNIĘCIA SPORTOWE

Ponad 30 osób zostało wyróżnionych na spotkaniu zorganizowanym przez Studium Wychowania Fizycznego i Sportu podczas corocznego spotkania Władz Rektorskich ze studentami - sportowcami. Z rąk Rektora - elekt dr hab. prof. AJD Anny Wypych-Gawrońskiej i Prorektora ds. Studenckich dr. hab. prof. AJD Eligiusza Małolepszego oraz dyrektora Studium Wychowania Fizycznego i Sportu mgr. Waldemara Mrocza stosowne wyróżnienia odebrali kończący studia studenci - sportowcy za godne reprezento-

wanie Uczelni i osiągnięte wyniki sportowe oraz studenci i ich trenerzy za najlepsze wyniki uzyskane w mijającym roku akademickim. Wśród wyróżnionych byli: Renata Uchnast, Kamil Szczepanik, Aleksandra Zimońska, Beata Heppner, Aleksander Krukar, Joanna Ściblak, Karol Kuczera, Mariusz Figzał, Kamil Klimaszewski, Adrian Franc, mgr Łukasz Grela, Katarzyna Ślifirczyk, Klaudia Kusińska, Sylwia Ślęzak, Sonia Sikorska, Kamila Czaja, Natalia Klyta, Oliwia Pająk, Klaudia Rusztyn, mgr Tomasz Góra, Marta Wróbel, Dominik Kwapisz, Justyna Zawada, Błażej Grela, Dominik Dusiński, Paweł Filipowicz, Jakub Makar, Ewelina Pierzyna, Mateusz Pawełczak, Adam Błasik. Wyróżnieni trenerzy to: prof. dr hab. Wiesław Pilis, Waldemar Chwastowski, mgr Jarosław Grzybowski, dr hab. prof. AJD Jacek Wąsik, dr Wiesław Pięta, mgr Jerzy Maruszczyk, mgr Waldemar Mroczek, mgr Grażyna Papaj.

NOWE WŁADZE AKADEMII NA KADENCJĘ 2016-2020

W semestrze letnim ubiegłego roku akademickiego Uczelniana Komisja Wyborcza wraz z Wydziałowymi Komisjami Wyborczymi przeprowadziła szereg wyborów do organów kolegialnych i jednoosobowych na kadencję 2016-2020. Poniżej publikujemy listę osób, które przez najbliższe lata będą kreatorami Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Lista ta zawiera sylwetki władz rektorskich i dziekańskich. Przypominamy, że postać nowej Rektor-elekt dr hab. Anny Wypych-Gawrońskiej, prof. AJD zaprezentowana została w numerze 1/2016.

PROREKTORZY AJD

Fot.: J. Warwas

**Prorektor ds. Nauki
i Współpracy z Zagranicą
dr hab. Janusz
Kapuśniak, prof. nadzw.
AJD**

Janusz Kapuśniak urodził się w 1972 r. w Bytomiu. Po ukończeniu klasy o profilu biologiczno-chemicznym w I Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Smolenia w Bytomiu podjął decyzję, że swoją przyszłość zwiąże z zawodem nauczyciela.

Dlatego też zdecydował się na kontynuowanie nauki w szkole wyższej o profilu pedagogicznym. Wybór padł na Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Częstochowie. Z Częstochową i WSP w Częstochowie (a następnie Akademią im. Jana Długosza) jest związany od 25 lat. W trakcie studiów pełnił funkcję przewodniczącego Uczelnianej i Wydziałowej Rady Samorządu Studentów WSP, był przedstawicielem studentów w ciałach kolegialnych. Od pierwszych lat studiów wykazywał zainteresowanie pracą badawczą w laboratorium, dlatego począwszy od III roku studiów, zaczął studiować według indywidualnego toku nauczania pod kierunkiem prof. zw. dr hab. Franciszka Buhla. Pierwsze doświadczenia naukowe, głównie w obszarze chemii fizycznej, chemii analitycznej i analizy instrumentalnej zdobywał w Zakładach Chemii Fizycznej i Analitycznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. W 1996 roku, w ramach programu Unii Europejskiej „Tempus” przebywał na stypendium naukowym w Department of Food Economics w University College Cork w Irlandii. Pod kierunkiem prof. Franciszka Buhla przygotował i obronił z wyróżnieniem pracę magisterską pt. *Oznaczanie śladów metali ciężkich w próbkach biologicznych metodami AES, AAS i XRF*. W 1997 r. został odznaczony medalem *Bené Merentibus* dla najlepszego absolwenta Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. Od 1997 r. jest zatrudniony w Akademii im. Jana Długosza, przechodząc wszystkie szczeble kariery zawodowej od pracownika naukowo-technicznego do prof. nadzwyczajnego. Pracę doktorską pt. *Reakcje skrobi z biogennymi aminokwasami i zastosowanie otrzymanych dekstryn w selektywnej flotacji siarczkowych rud metali* obronił przed Radą Wydziału Inżynierii i Technologii Chemicznej Politechniki

Krakowskiej w 2000 r. Stopień doktora habilitowanego uzyskał w 2009 r. decyzją Wydziału Nauk o Żywności Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Od 2009 r. rozpoczął tworzenie zespołu badawczego, który zajmuje się chemicznymi, fizycznymi i enzymatycznymi modyfikacjami polisacharydów dla zastosowań spożywczych (błonnik pokarmowy, prebiotyki, suplementy diety) oraz niespożywczych (modyfikowane skrobie jako materiały dla przemysłu opakowaniowego, farmaceutycznego i papierniczego oraz mikrokapsułki dla kontrolowanego uwalniania substancji bioaktywnych). Do największych osiągnięć naukowych prof. Kapuśniaka można zaliczyć stypendia przyznane przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej: stypendium START dla wybitnych młodych uczonych (2003), stypendium KOLUMB – Stypendium Zagraniczne dla Młodych Doktorów (2006), dwukrotnie stypendia konferencyjne FNP i Towarzystwa Naukowego Warszawskiego (2004 i 2007) oraz Grant wspomagający FNP dla laureatów Programu KOLUMB (2007). W ramach stypendium KOLUMB odbył roczny staż naukowy w Carbohydrate Chemistry Group w Department of Food Science and Human Nutrition w Iowa State University w USA, gdzie wykonywał badania pod kierunkiem prof. Jay-lin Jane – światowej sławy specjalisty w dziedzinie chemii, biochemii i technologii skrobi.

Prof. Kapuśniak jest autorem ponad 70 oryginalnych artykułów naukowych, 5 rozdziałów w monografiach, 5 patentów. Wielokrotnie był zapraszany do wygłoszenia wykładów plenarnych, key-note i sekcyjnych na konferencjach w Austrii, Niemczech, Rosji, Czechach, Francji, Chinach, Tajlandii, Turcji, Serbii, Rumunii, Słowacji, Grecji, Bułgarii, Belgii i Irlandii. W ostatnich latach kierował lub był członkiem Komitetów Sterujących 6 projektów badawczych finansowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Narodowe Centrum Nauki i Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Jest przedstawicielem Polski w EPNOE (European Polysaccharide Network of Excellence), przedstawicielem Akademii im. Jana Długosza w Centrum Polintegra (Ponadregionalne Centrum Naukowo-Przemysłowe (Bio) - Polimery - Materiały – Technologie dla Gospodarki). Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Chemicznego i prezydium Sekcji Technologii Węglowodanów Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności. Był przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego 57. Zjazdu PTChem i SITPChem (2014), członkiem International Scientific Committee 4th EPNOE International Polysaccharide Conference (2015), członkiem komitetów organizacyjnych i naukowych wielu konferencji krajowych

i zagranicznych. Odbył krótkoterminowe staże zagraniczne oraz uczestniczył w wymianie pracowników w ramach programów Erasmus i Erasmus+ do University of Caen (Francja), University of Florence (Włochy), Gent University (Belgia), Süleyman Demirel University in Isparta (Turkey) oraz University of Cagliari (Włochy).

Prof. Kapuśniak pełnił wiele funkcji administracyjnych w Uczelni. Był kierownikiem Zakładu Chemii Ogólnej, Zakładu

Biochemii i Technologii Bioproduktów, Zakładu Dietetyki i Badań Żywności (obecnie), dyrektorem Instytutu Chemii, Ochrony Środowiska i Biotechnologii oraz Dziekanem Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego (obecnie).

Prywatnie jego pasją są podróże, te bliższe i dalsze... czasami odbywane w rzeczywistości, a czasami tylko poprzez czytanie przewodników, blogów podróżniczych i zdobywanie wiedzy geograficznej i kulturowej.

Fot.: J. Warwas

**Prorektor ds.
Studenckich
dr hab. Grażyna Rygał,
prof. nadzw. AJD**

Grażyna Rygał w 1981 roku uzyskała tytuł magistra matematyki w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie. Przez 10 lat pracowała jako nauczyciel matematyki i informatyki. Od 1990 roku jest związana zawodowo z Wyższą

Szkołą Pedagogiczną w Częstochowie (dzisiejsza AJD), jako asystent i adiunkt w Instytucie Matematyki. Następnie już jako profesor nadzwyczajny pracowała w Instytucie Edukacji Przedszkolnej i Szkolnej. Stopień doktora nauk pedagogicznych uzyskała w Uniwersytecie Opolskim, a doktora habilitowanego na Uniwersytecie Palackiego w Ołomuńcu (w Republice Czeskiej).

Jest aktywnym członkiem Stowarzyszenia Nauczycieli Matematyki (przez 9 lat była członkiem Zarządu Głównego). Należy do Polskiego Towarzystwa Matematycznego, pełniąc funkcję członka Komisji Dydaktyki Matematyki PTM. Obecnie pełni funkcję wiceprezesa częstochowskiego oddziału PTM. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego – pełni funkcję wiceprezesa Częstochowskiego Oddziału PTP. Od 2005 roku jest opiekunem naukowym i organizatorem Seminarium Naukowo-Dydaktycznego dla czynnych nauczycieli matematyki.

Grażyna Rygał jest autorem lub współautorem ponad 40 pozycji książkowych i 80 artykułów naukowych, recenzentem podręczników i programów szkolnych. Czynnie uczestniczy w konferencjach międzynarodowych i krajowych. Prowadzi warsztaty matematyczne dla nauczycieli na konferencjach międzynarodowych oraz krajowych, a także lekcje otwarte z matematyki.

Odbyła następujące staże naukowe: w Brunel University of London (Wielka Brytania), Uniwersytet w Żylinie (Słowacja), Akademia Pedagogiczna w Krakowie (Polska). Od 2012 roku pani profesor pełniła funkcję dziekana Wydziału Pedagogicznego (kadencja wygasła pod koniec sierpnia 2016 roku). 27 kwietnia dr hab. Grażyna Rygał, prof. AJD została wybrana na prorektora do spraw studenckich AJD.

Dr hab. Grażyna Rygał, prof. AJD z dumą podkreśla: – Urodziłam się, wykształcałam i mieszkam w Częstochowie. To moje miasto!

Fot.: J. Warwas

**Prorektor ds. Rozwoju
dr hab. Zygmunt Bąk,
prof. nadzw. AJD**

Zygmunt Bąk (ur. 1953 r.) ukończył Liceum Ekonomiczne w Nysie. Po maturze w latach 1972-1977 studiował na Wydziale Podstawowych Problemów Techniki Politechniki Wrocławskiej. Na Wydziale kontynuował pracę naukową na

stacjonarnych studiach doktoranckich (w latach 1977-1981). Zakończył ją doktoratem w dziedzinie nauk fizycznych w 1982 roku. Od maja 1982 roku rozpoczął studia jako adiunkt w Instytucie Fizyki Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. Jego specjalnością naukową jest teoria ciała stałego, a szczególnie fizyka magnetyzmu. Na przełomie lat 1988-1989 odbył pięciomiesięczny staż w Natuurkundig Laboratorium Universiteit van Amsterdam. Po odbyciu stażu w 1992 roku habilitował się w Instytucie Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu. Został mianowany na stanowisko profesora Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. Podczas pracy dydaktycznej w WSP wielokrotnie podejmował działalność jako prodziekan ds. nauki Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego (1993-1999). W latach 1999-2005 pełnił funkcję dziekana WMP. Od 2005 roku pełnił funkcję prorektora ds. rozwoju AJD, później przez dwie kadencje funkcję rektora Uczelni (2008-2012 i 2012-2016). Na stanowisku tym zanotował liczne sukcesy w postaci rozbudowy i modernizacji Uczelni (m.in. budowa budynku dla Wydziału Filologiczno-Historycznego przy ul. Zbierskiego), AJD uzyskała prawa do doktoryzowania w dyscyplinach: chemia, literaturoznawstwo, językoznawstwo, uruchomiono liczne kierunki studiów I, II, III stopnia (także studia inżynierskie). Wniósł znaczny wkład w przygotowanie Uczelni do jej planowanego przekształcenia w uniwersytet.

Dokładne wyniki wyborów do organów jednoosobowych i kolegialnych na kadencję 2016-2020 znajdują się na stronie:
<http://www.ajd.czest.pl/555,Wyborzy-2016>

WYDZIAŁ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZY

Dziekan
dr hab. Małgorzata
Makowska-Janusik,
prof. nadzw. AJD

Małgorzata Makowska-Janusik urodziła się w 1970 roku w Mławie (woj. mazowieckie). Studia magisterskie na kierunku fizyka ukończyła na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. Doktoryzowała się na Politechnice Śląskiej, a następnie habilitowała na Uniwersytecie Śląskim w dziedzinie nauk fizycznych, dyscyplinie fizyka. Pracownikiem WSP, a następnie AJD w Częstochowie jest od roku 1994. W tym czasie odbyła dwa roczne staże naukowe w Uniwersytecie du Maine w Le Mans we Francji (rok 2001) oraz w National Hellenic Research Foundation, Institute of Organic and Pharmaceutical Chemistry w Atenach (rok 2002/2003). Zrealizowała ponad dziesięć miesięcznych pobytów jako profesor wizytujący w uczelniach francuskich. Prowadzi aktywną współpracę naukową z ośrodkami uniwersyteckimi we Francji, Słowacji, Rumunii, Indiach, Portugalii oraz Ukrainie, realizując wspólne projekty naukowe. Była wielokrotnym koordynatorem międzynarodowych projektów badawczych realizowanych w ramach umów o współpracy bilateralnej. Uczestniczyła w pracach grup badawczych w ramach programów europejskich takich jak COST czy Eliar. Jest ekspertem w programach NCN, Horizont 2020 oraz Agence Nationale de la Recherche (ANR). Jest recenzentem w wielu czasopismach naukowych. W ostatnich latach była recenzentem trzech rozpraw doktorskich. Jest autorem ponad stu publikacji, 4 rozdziałów

w książkach oraz monografii. W 1999 roku otrzymała Stypendium Krajowe Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej dla Młodych Naukowców oraz stypendium konferencyjne Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej dla Młodych Naukowców (czerwiec 2005). W roku 2002 otrzymała stypendium Marie Curie "Improving the Human Research Potential and the Socio-Economic Knowledge Base" HP MD-CT-2001-00091.

Specjalizuje się w udoskonalaniu sposobu obliczeń własności elektronowych materiałów kompozytowych i hybrydowych ograniczonych rozmiarowo. Opracowała model klasterowy oraz model dyskretnego pola lokalnego do obliczeń hierarchicznych własności fizycznych ciał stałych. Swoje zainteresowania naukowe łączy z pasją dydaktyka, będąc opiekunem pięciu doktorantów. W roku 2005 była pomysłodawczynią i organizatorką studiów międzynarodowych II stopnia na kierunku Fizyka o specjalności nanofizyka i nanomateriały organizowanych wspólnie przez AJD oraz Uniwersytet w Le Mans. Zajmowała się popularyzacją fizyki w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

W 2008 objęła funkcję zastępcy dyrektora ds. studenckich Instytutu Fizyki, w kadencji 2012-2016 była prodziekanem ds. nauki Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego.

Prodziekan ds. Nauki WMP
dr hab. Wojciech Ciesielski, prof. nadzw. AJD

Prodziekan ds. Studenckich WMP
dr hab. Alina Gil, prof. nadzw. AJD

WYDZIAŁ PEDAGOGICZNY

Dziekan
dr hab. Eligiusz
Małolepszy,
prof. nadzw. AJD

Eligiusz Małolepszy (ur. 1963 r.) ukończył w 1989 r. studia w Zamiejscowym Wydziale Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej, Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie, otrzymując tytuł magistra wychowania fizycznego i trenera II klasy w zakresie podnoszenia

ciężarów. W tym samym roku rozpoczął pracę w Zakładzie Kultury Fizycznej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie na stanowisku asystenta. Przewód doktorski pomyślnie zakończył w 1995 r. w Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach. Po realizacji przewodu doktorskiego kontynuował pracę naukowo-dydaktyczną jako adiunkt w Zakładzie Kultury Fizycznej WSP w Częstochowie. W marcu 2006 r. Centralna Komisja do spraw Stopni i Tytułów zatwierdziła uchwałę Rady Wydziału Wychowania Fizycznego Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu o nadaniu Eligiuszowi Małolepszemu stopnia doktora habilitowanego nauk o kulturze fizycznej w zakresie historii

WYDZIAŁ FILOLOGICZNO-HISTORYCZNY

**Dziekan
dr hab. Agnieszka
Czajkowska,
prof. nadzw. AJD**

Agnieszka Czajkowska – absolwentka studiów magisterskich filologii polskiej na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego i studiów doktoranckich w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim zakończonych w 1999 roku uzyskaniem stopnia naukowego doktora na podstawie rozprawy napisanej pod kierunkiem prof. Mariana Maciejewskiego *Od mitologizacji do mistyfikacji. Romantyczne tradycje powrotu do kraju lat dziecińczych w polskiej prozie współczesnej (Tadeusz Konwicki, Andrzej Chciuk, Andrzej Kuśniewicz)*. Stopień naukowy doktora habilitowanego uzyskała w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w 2007 roku. Od 1990 roku pracuje w Akademii im. Jana Długosza (początkowo Wyższej Szkole Pedagogicznej), pełniąc w przeszłości funkcje m.in. kierownika Zakładu Teorii Literatury (2006), dyrektora Instytutu Filologii Polskiej (2009–2012), kierownika Zakładu Historii Literatury Polskiej XIX wieku (od 2009 roku), dziekana Wydziału Filologiczno-Historycznego (2012–2016). Była wykładowczynią letniej Szkoły Języka i Kultury Polskiej w 1993 i 1994 roku, następnie w latach 2000–2006. Prowadziła wykłady w Kijowskim Uniwersytecie Sławistycznym, intensywnie współpracuje z Narodowym Uniwersytetem im. Tarasa Szewczenki w Kijowie, Narodową Akademią Nauk Ukrainy, Uniwersytetem Ostrawskim w Ostrawie (Czechy) i innymi uczelniami. Współpracuje z Mini-

sterstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego (od 2010 roku) jako ekspert w komisjach egzaminacyjnych dla kandydatów na studia w Polsce ze stypendium rządu RP i z Ministerstwem Dziedzictwa i Kultury Narodowej (prace edytorskie, kwerendy zagraniczne, współautorstwo merytorycznej koncepcji wystawy *Sąsiedzi dalecy czy bliscy? Polsko-czeskie związki kulturowe na przestrzeni wieków*). Jest członkiem Zarządu Głównego Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza i wiceprzewodniczącą jego częstochowskiego oddziału. Jest jurorem w Ogólnopolskim konkursie na najlepszą polonistyczną pracę magisterską im. Czesława Zgorzelskiego, organizowanym przez Konferencję Polonistyk Uniwersyteckich. Współpracuje z Miejskim Domem Kultury w Częstochowie (członek Społecznej Rady Kultury). Była opiekunką studenckiego Koła Krytyków Literatury. Zajmuje się badaniami literatury polskiej XIX i XX wieku, jest autorką monografii i wielu artykułów publikowanych w prestiżowych czasopismach polskich i zagranicznych. Współredagowała publikacje związane z tradycją romantyczną obecną w literaturze polskiej XX wieku, epistolografią, twórczością Haliny Poświatowskiej. Jest współedytorką listów Tadeusza Czackiego i rysunków Józefa Ignacego Kraszewskiego, współorganizatorką polskiego cyklu konferencji *Intelektualista na prowincji* (cztery edycje) i innych wydarzeń naukowych.

**Prodziekan ds. Nauki WF-H
dr hab. Janusz Spyra, prof. nadzw. AJD**

**Prodziekan ds. Rozwoju WF-H
dr hab. Maciej Woźniczka, prof. nadzw. AJD**

**Prodziekan ds. Studenckich WF-H
dr Przemysław Sznurkowski**

kultury fizycznej.

Jest członkiem kilku towarzystw naukowych, m.in. zarządu Polskiego Towarzystwa Nauk Społecznych o Sportcie, członkiem Międzynarodowego Towarzystwa Nauk Społecznych o Sportcie, Sekcji Historii Polskiego Towarzystwa Naukowego Kultury Fizycznej, Ludowego Towarzystwa Naukowo-Kulturalnego.

Eligiusz Małolepszy jest autorem i współautorem ponad 220 publikacji naukowych, w tym 4 monografii. Wypromował 3 doktorantów, jest recenzentem w przewodach doktorskich. Pełni funkcję redaktora naczelnego czasopisma „Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Często-

chowcie. Kultura Fizyczna” (Lista B MNiSW – 8 pkt.).

Dr hab. prof. AJD Eligiusz Małolepszy pełnił od 2008 r. funkcję prorektora ds. nauczania i wychowania; natomiast od 2012 r. prorektora ds. studenckich. Wybrany na funkcję dziekana Wydziału Pedagogicznego Akademii im. Jana Długosza na kadencję 2016-2020 został 18 maja 2016 r.

**Prodziekan ds. Nauki
dr hab. Daniel Kukła, prof. nadzw. AJD**

**Prodziekan ds. Studenckich
dr Zbigniew Wiczorek**

WYDZIAŁ SZTUKI

Dziekan
dr hab. Jerzy Piwowarski,
prof. nadzw. AJD

Jerzy Piwowarski, urodzony 22.08.1959 r. w Skierniewicach.

Szkoła średnia: Technikum Nukleoniczne w Otwocku (1979).

Studia: Wychowanie plastyczne w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie (1980-1984).

Doktorat: Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk (1994).

Habilitacja: Akademia Sztuk Pięknych w Poznaniu (2005).

Funkcje:

1993 r. (sem. zimowy) – prodziekan ds. studenckich,

1996-2005 – dyrektor Instytutu Plastyki,

2005-2008 – prodziekan ds. studenckich,

2008-2012 – dziekan,

2012-2016 – kierownik Zakładu Komunikacji Wizualnej.

Ponadto od 2009 r. redaktor naczelny „Prac Naukowych AJD. Edukacja Plastyczna. Fotografia”.

Zainteresowania naukowe: historia polskiej fotografii artystycznej okresu międzywojennego oraz pierwszej dekady po 1945 r.

Dorobek: ponad 50 publikacji (artykuły i rozdziały w pracach zbiorowych /w tym 13 współautorskich/ oraz 5 książek /1 współautorska/).

Zainteresowania artystyczne: fotografia.

Dorobek: ok. 90 wystaw zbiorowych (ogólnopolskich i międzynarodowych) oraz 15 prezentacji indywidualnych (m.in. w Pradze i Kłajpedzie).

Pozauczelniane nagrody za twórczość artystyczną i działalność naukową: 12 nagród, w tym 7 w konkursach międzynarodowych oraz medal ZG ZPAF „W uznaniu zasług dla rozwoju fotografii w 150 lecie fotografii” (1989), Srebrny Krzyż Zasługi (2005) i Nagroda Prezydenta Miasta Częstochowy za całokształt twórczości w zakresie fotografii (2016).

Hobby: turystyka i... fotografia (fotografowanie, zbieranie książek i utensyliów fotograficznych oraz starych fotografii)

Członek Stowarzyszenia Historyków Fotografii i Stowarzyszenia Historyków Sztuki.

Prodziekan ds. Nauki WS
dr hab. Maciej Zagórski, prof. nadzw. AJD

Prodziekan ds. Studenckich WS
dr Jakub Jakubowski

STUDENCI WYBRALI SAMORZĄD

W tegoroczne wybory nie ominęły także studentów. 22 czerwca Uczelniana Rada Samorządu Studenckiego dokonała wyboru nowego Prezydium. Oto jego skład:

przewodniczący – Mateusz Szymala,
wiceprzewodnicząca – Klaudia Konieczna,
sekretarz – Wojciech Kustal.

Wybranych gratulujemy i życzymy powodzenia w realizowaniu nowych obowiązków.

*Od lewej: Mateusz Szymala, Klaudia Konieczna,
Wojciech Kustal, fot.: J. Warwas*

NOWY ROK AKADEMICKI PRZYWITAMY W ZMODERNIZOWANEJ AULI

Największą inwestycją Uczelni w ostatnich miesiącach była modernizacja auli Wydziału Pedagogicznego AJD w budynku przy ul. Waszyngtona 4/8. Kosztem ponad 3 mln złotych powstało nowoczesne audytorium. Zanim zaczęło służyć studentom i naukowcom, w auli zaplanowano inaugurację rozpoczynającego się roku akademickiego 2016/2017.

Od pewnego czasu audytorium przestało spełniać wymagane standardy związane z kształceniem studentów oraz organizowaniem konferencji, wykładów, spotkań. Decyzją władz Uczelni zostało wyłączone z eksploatacji. Prace związane z przebudową rozpoczęły się pod koniec 2015 roku, a zakończyły w lipcu 2016 roku. Zmodernizowana aula może pomieścić ponad 400 osób (nowością jest zamontowanie na stałe siedzisk). Na skutek prac zmieniła się nie do poznania – zaaranżowano zupełnie nowy wystrój. Pomieszczenie wyposażono w nowoczesne urządzenia multimedialne (m.in. rzutnik, ekran, tablice, nagłośnienie). Audytorium posiada teraz kabiny dla tłumaczy. We wnętrzu jest również spora scena, która umożliwia organizację nie tylko konferencji i spotkań, ale np. występów pracowników i studentów. Okazją do otwarcia i pokazania jej społeczności akademickiej i częstochowianom będzie uroczysta inauguracja nowego roku akademickiego 2016/2017 (4 października), którą zaplanowano w jej wnętrzu. Koszt modernizacji przekroczył 3 mln złotych. Pieniądze na inwestycję pochodzą z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Około 250 tysięcy złotych dołożyła Uczelnia (głównie na prace związane z przygotowaniem projektu).

Remont auli, to jest jedyną inwestycją Uczelni. W ostatnim czasie przygotowywano również pracownie dla nowo uruchamianych kierunków studiów. W budynku Akademickiego Centrum Sportu (przy ul. Zbierskiego 6) powstała pracownia umiejętności pielęgniarских z komple-

ksowym, specjalistycznym wyposażeniem do nabycia praktycznych umiejętności pielęgniarских. Jej koszt to 500 tys. złotych (środki z budżetu AJD). Należy pamiętać, że Uczelnia czyni starania o uruchomienie studiów I stopnia na kierunku pielęgniarstwo (Wydział Matematyczno-Przyrodniczy).

Trwają prace związane z przygotowaniem specjalistycznych pracowni dla uruchamianych w zbliżającym się roku akademickim 2016/2017 nowych kierunków studiów: kryminalistyka i systemy bezpieczeństwa oraz kosmetologia (studia I stopnia również na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym, pracownie w budynku przy al. Armii Krajowej 13/15). Zakończenie prac spodziewane jest przed 1 października.

Trwają także prace projektowe związane z opracowaniem dokumentacji instalacji przeciwpożarowej w budynkach AJD. Licznym modernizacjom i remontom poddano sale wykładowe oraz wykorzystywane przez pracowników.

Uczelnia stara się w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego o pozyskanie środków na termomodernizację budynku Wydziału Filologiczno-Historycznego (przy al. Armii Krajowej 36a). Plan zakłada także wymianę instalacji oraz budowę windy zewnętrznej. Koszt realizacji projektu szacowany jest na ponad 8 mln złotych. Władze Uczelni liczą, że uda się uzyskać pieniądze i rozpocząć prace w 2017 roku. Zakończenia można się spodziewać za trzy lata.

GRANICA WIEKU NA STUDIACH NIE ISTNIEJE

Co wspólnego ma jazz tradycyjny z malarstwem, można było przekonać się podczas obrony pracy magisterskiej Marka Teleszyńskiego. Ale to nie wszystko, bo oprócz tej wiedzy, można było się dowiedzieć czegoś więcej o życiu... że jak się ma skończone 76 lat, to nie tylko trzeba myśleć o „wypoczynku w formie tradycyjnej”, ale wziąć się najpierw za studia, a potem je skończyć...

Wszystko zaczęło się kilka lat temu, gdy Marek Teleszyński zapisał się na zajęcia w Uniwersytecie Trzeciego Wieku AJD. Szybko okazało się, że malarstwo zainteresowało go tak bardzo, że postanowił iść na studia...

– I tak się zaczęło. Najpierw skończyłem pierwszy stopień na malarstwie, a dzisiaj obroniłem dyplom ukończenia studiów

Mg. Marek Teleszyński z żoną

SZUKAJĄ PRACOWNIKÓW WŚRÓD NASZYCH ABSOLWENTÓW!

Blisko 150 studentów AJD wzięło udział w spotkaniu z Robertem Głowackim, dyrektorem Centrum Obsługi Finansowej TRW (firma z branży motoryzacyjnej). Gość zaprezentował firmę jako jednego ze światowych liderów w branży motoryzacyjnej. Ukazał ją głównie pod kątem profilu optymalnego kandydata do zatrudnienia. W poszukiwaniach pracowników brani są pod uwagę właśnie absolwenci AJD. Jest to tym bardziej realne, że firma cały czas rozwija się – młodzi, zdolni ludzie mają szansę na zatrudnienie. Szczególnie poszukiwani są absolwenci filologii obcych albo innych kierunków ze znajomością języków obcych. Co roku TRW planuje zatrudnić około 50 absolwentów takich kierunków i specjalności. Wśród nich mogą się znaleźć absolwenci naszej Uczelni!

– Spotkanie można potraktować jako kolejne działanie Uczelni na rzecz naszych studentów i w przyszłości absolwentów – tłumaczy dr hab. Anna Wypych-Gawrońska, prof. AJD, Rektor-elekt AJD – Cieszę się, że renomowane firmy właśnie u nas poszukują kandydatów do obsady miejsc pracy. To potwierdza, że kształcimy na wysokim poziomie, a nasi absolwenci są dobrze postrzegani na rynku pracy. Uczelnia zależy, by rekrutujący się na studia w AJD kandydaci czuli, że już od pierwszego roku studiów Uczelnia stara się pomagać im w znalezieniu zatrudnienia po uzyskaniu dyplomu.

Rektor-elekt zapowiedziała, że Uczelnia zamierza pogłębiać współpracę z firmą TRW. Ma to przynieść efekty

w postaci jeszcze lepiej dostosowanego do oczekiwań pracodawców programu studiów. Sądząc po zachowaniu studentów, propozycja TRW wzbudziła ich duże zainteresowanie. Po spotkaniu do dyrektora Roberta Głowackiego ustawiła się spora kolejka ludzi, którzy chcieli dopytać o szczegóły.

Wagę spotkania (odbyło się 2 czerwca) z pracodawcami oddaje również fakt, że wzięły w nim udział władze rektorskie i dziekańskie. Spotkanie było efektem rozmów władz Uczelni, zainicjowanych przez Pawła Iżyńskiego, zastępcę naczelnika Wydziału Funduszy Europejskich i Rozwoju częstochowskiego Urzędu Miasta.

drugiego stopnia. Uzyskałem ocenę bardzo dobrą z wyróżnieniem. Jestem magistrem! – wspomina i cieszy się Marek Teleszyński.

Na obronę (odbyła się 1 lipca) Marek Teleszyński przygotował 22 prace. To obrazy przedstawiające muzyków jazzu. Jak tłumaczył, ten rodzaj muzyki to fascynacja jego młodości. Teraz, po latach udało się ją wykorzystać do przygotowania pracy.

Studenta – a teraz już absolwenta AJD – komplementował Rektor Uczelni. – Pierwszy raz jestem na obronie dyplomu w Instytucie Sztuk Pięknych – tłumaczy dr hab. inż. Zygmunt Bąk, prof. AJD. – Należy podkreślić, że pan Marek jest najstarszym studentem w liczącej blisko pół wieku historii Akademii. Oprócz gratulacji, które należą się za doskonałe przygotowanie pracy, chciałbym również podziękować za fakt, że podjął pan trud studiowania w tzw. wieku późnodojrzałym. To doskonały sygnał dla innych osób, że

nauka to sposób na całe życie, a nie tylko na jego pierwszą część!

Dobrze o studencie-absolwencie wypowiadały się jego koleżanki z roku.

– Na początku studiów myślałyśmy, że pan Marek to jeden z naszych wykładowców – wspominają Monika Noga i Katarzyna Cudała, studentki kierunku malarstwo. – Okazało się, że jesteśmy w błędzie i że jest to nasz kolega z roku. Systematyczny, pilny, nigdy się nie spóźniał, doskonały kolega – podkreśliły. Komplementowali go również promotor pracy prof. Marian Jarzemski i jej recenzent prof. Jarosław Kweclich. W pewnym momencie do studenta-absolwenta padło pytanie:

– A co pan będzie robił teraz po studiach?

– W moim wieku, to raczej ciężko planować. Ale słyszałem, że Wydział Sztuki stara się o uprawnienia do nadawania stopnia doktora...

AJD NA BILBORDACH W 5 WOJEWÓDZTWACH

Ponad sto ogromnych bilbordów reklamowych zlokalizowanych w różnych miejscach na terenie aż 5 województw przekonywało młodych ludzi (ale nie tylko...), by wybrali studia w Częstochowie. Wszystko za sprawą projektu „Akademicka Częstochowa”, który w 85 procentach został sfinansowany przez częstochowski Urząd Miasta. To pierwsza akcja, która ma na celu przekonać kandydatów z województw: śląskiego, świętokrzyskiego, opolskiego, łódzkiego, a nawet wielkopolskiego do podjęcia studiów w Częstochowie.

– Ciekawą i bogatą ofertę przygotowaną dla kandydatów na rok akademicki 2016/2017 Uczelnia intensywnie promuje. Jednym z elementów promocji była akcja bilbordowa w ramach projektu „Akademicka Częstochowa” – mówi Magdalena Okwiet, kierownik Biura Promocji AJD. – Z inicjatywą wyszedł Urząd Miasta, który stara się w ten sposób pomóc uczelniom oraz dać sygnał kandydatom, że Częstochowa to miasto, które dynamicznie się rozwija, a do tego liczący się ośrodek akademicki. Znacznych rozmiarów plakat zachęca do kształcenia w AJD. Znak naszej Uczelni pojawił się obok logo Politechniki Częstochowskiej, miasta, a wszystko to zostało opatrzone hasłem „Studiuw w Częstochowie”. Liczymy, że dzięki tego typu materiałom kandydaci przychylnie spojrzą na Częstochowę. Zainteresują się naszą bogatą ofertą kształcenia i wybiorą Akademię jako uczelnię swoich studiów.

Bilbord w Kluczborku

Bilbordy przez cały lipiec pojawiły się w kilkudziesięciu miejscowościach m.in. w: Częstochowie, Włoszczowej, Radomsku, Myszkowie, Piotrkowie Trybunalskim, Kępnie, Opolu, Lublińcu, Tarnowskich Górach, Zawierciu, Kluczborku, Namysławie, Dobrodzieniu, Wieluniu. Promocja realizowana była wspólnie z częstochowskim Urzędem Miasta, który przekazał środki na sfinansowanie akcji promocyjnej w wysokości 85 procent kwoty. Pozostałe koszty pokryły uczelnie.

SUKCESY W PODNOSZENIU CIĘŻARÓW

Występująca w rozgrywkach ekstraklasy męska drużyna podnoszenia ciężarów KU AZS AJD Częstochowa jest coraz silniejsza. Rozgrywane w dniach 24-25 czerwca 2016 w Częstochowie XI Mistrzostwa Polski AZS wykazały, że wśród akademików klub ten jest bezkonkurencyjny w kraju. Studenci Akademii im. J. Długosza zdobyli 62 pkt, podczas gdy drugi w klasyfikacji drużynowej zespół AZS AWF Biała Podlaska – 36 pkt. Trzecią lokatę zdobyła drużyna AZS AWF Wrocław z dorobkiem 27 pkt.

Równie dobrze spisała się męska drużyna KU AZS AJD podczas rozgrywanych w dniach 1-3 lipca w Mroczu Mistrzostwach Polski Seniorek i Seniorów w podnoszeniu ciężarów, zajmując trzecią lokatę (108 pkt) za KS Budowlani Opole (135 pkt) i CWSZ Zawisza Bydgoszcz (206 pkt). Walka naszych sportowców z tymi potęgami sportowymi przypomina nieco pojedynki Dawida i Goliata, ale dystans pomiędzy tymi drużynami corocznie się skraca, tym bardziej, że student AJD Krzysztof Szramiak uzyskał kwalifikację olimpijską do Rio de Janerio.

ADRIAN FRANC PONOWNIE NA PODIUM

W dniach 15-20 sierpnia odbyły się w czeskim Libercu Otwarte Mistrzostwa Świata Freestyle Football – „Super Ball”. W 8 kategoriach startowało 230 zawodników z 40 krajów. Adrian Franc (student II roku II stopnia WF) zdobył brązowy medal w kat. Routine (Show). Jest to już jego drugi brązowy medal na tych zawodach oraz trzecie pod rząd zdobyte podium.

Adrian Franc: fot.: <http://hala-czestochowa.pl/2014/02/adrian-franc-wygral-turniej-pzpn-grupa-r-style-trenuje-hsc/>

NOWY KIERUNEK W AJD - ABSOLWENCI SPECJALIŚCI NIE TYLKO OD DIALOGU...

Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie uruchomiła nowy kierunek studiów II stopnia o nazwie Kultura w mediach i komunikacji. Po raz pierwszy rekrutację Wydział Filologiczno-Historyczny przeprowadzi w tym roku akademickim. A że jest to nowy kierunek, poprosiliśmy dyrektora Instytutu Filologii Polskiej dr. hab. Adama Regiewicza, prof. AJD o wywiad, w którym pytamy m.in. jak będą wyglądały studia na kierunku i jakimi umiejętnościami będą legitymowali się absolwenci.

Dr hab. Adam Regiewicz, prof. AJD

Marek Makowski: Do kogo adresowany jest nowy kierunek studiów Kultura w mediach i komunikacji? To studia II stopnia, absolwenci jakich kierunków I stopnia mogą na niego aplikować?

Dr hab. Adam Regiewicz, prof. AJD: Kierunek powstał z myślą o wszystkich, którzy chcą się uczyć, kształcić, doskonalić i zdobywać kompetencje w zakresie komunikacji kulturowej oraz rozwijać umiejętności interpersonalne związane z wszechstronnym dialogiem interkulturowym. Zapraszamy absolwentów studiów I stopnia: pedagogów, socjologów, filozofów, historyków, kulturoznawców, politologów, psychologów, etnologów, osoby, które ukończyły wszelkiego rodzaju filologie.

M.M.: Kierunek oferuje trzy specjalności, na co dzisiaj szczególnie uwagę zwracają osoby zainteresowane kształceniem.

A.R.: Powstanie kierunku jest wynikiem konsultacji z naszymi absolwentami, studentami oraz środowiskiem tzw. interesariuszy zewnętrznych – instytucji i firm zajmujących się kulturą, komunikacją, publikowaniem informacji. W konsekwencji przygotowaliśmy trzy ciekawe specjalności: film i nowe media w komunikacji kulturowej, dziennikarstwo oraz teatr i promocję kultury widowisk. Wszystkie są przygotowane w sposób nowoczesny i obsadzone osobowościami ze świata kina, filmu, teatru, dziennikarstwa. Studia przez to będą ciekawe, inne, twórcze. Absolwent

kulturoznawstwa europejskiego (jeden z kierunków I stopnia prowadzony przez AJD – przyp. autora) znajdzie tu możliwość kontynuacji. Jednak na studiach Kultura w mediach i komunikacji skupiamy się przede wszystkim na kwestiach komunikacji kulturowej i dialogu interkulturowym. Nowatorskie sposoby kształcenia dają możliwości nabycia zupełnie nowych umiejętności.

M.M.: Panie profesorze, jaka była motywacja twórców kierunku kultura w mediach i komunikacji? Nasuwa się pytanie, czy absolwenci tego kierunku znajdą swoje miejsce na rynku pracy? Będzie na nich zapotrzebowanie?

A.R.: Polska czy kraje Europy, to dzisiaj bardzo zróżnicowane społeczeństwa. Może tego na co dzień nie dostrzegamy, ale stanowimy mozaikę różnych stylów życia, sposobów ubierania się, gustów muzycznych... Do tego dochodzą mniejszości etniczne, narodowe, religijne. Co rusz mamy do czynienia z partykularyzmami. Trzeba dzisiaj szukać miejsc wspólnych, miejsc dialogu, opartych na głębokich kulturowych narracjach, z taką myślą też przystąpiliśmy do projektowania tego kierunku. Absolwent naszego kierunku ma szansę na pracę jako negocjator kultury. Zapotrzebowanie na fachowców w tym zawodzie ustawicznie rośnie. To stosunkowo nowa profesja. Wynika z potrzeb, jakie rodzi nam rzeczywistość oparta na mobilności, migracjach, częstych zmianach zamieszkania. Polska dotychczas kojarzona jako jednorodne społeczeństwo, wcale taka nie jest. Budzą się ambicje Kaszubów, Ślązaków, Łemków, sporo mówi się o Romach, Żydach, Tatarach, przedstawicielach prawosławia czy ewangelikach. Wypuszczając na rynek pracy naszych absolwentów, liczymy, że wpłyną na budowanie mostów kulturowych pomiędzy przedstawicielami tych kultur...

M.M.: Absolwenci tego kierunku mogą zostać tylko negocjatorami kultury?

A.R.: Ależ nie! Przedstawiłem tylko jedną z możliwości. Kierunek daje ich o wiele więcej. Nasi absolwenci będą specjalistami, osobami doskonale przygotowanymi do przeprowadzania analiz świata polityki, mediów, sztuki... Będą mogli pracować w radiu, telewizji, portalach

informacyjnych, szczególnie tych nastawionych na promocje kultury i sztuki. Staną się cennymi fachowcami od promocji kin, teatrów, pracy ośrodków kultury w gminach czy innych instytucjach zajmujących się popularyzowaniem widowisk, przedstawień czy wszelkiego rodzaju działań public relations. To będą również świetnie przygotowani animatorzy różnorodnych przedsięwzięć. Powstające stowarzyszenia oraz inne inicjatywy pozarządowe zgłaszają spore zapotrzebowanie na fachowców przygotowanych do realizacji tego typu zadań. Bonusem dodatkowym, można powiedzieć, będzie unikalna znajomość procesów towarzyszących dialogowi międzykulturowemu, komunikacji, sposobom rozwiązywania problemów. Te studia pobudzają kreatywność, tak potrzebną w dzisiejszym świecie w wykonywaniu wielu profesji!

M.M.: Ciekawe praktyki to również zysk dla studentów.

Nie tylko możliwość starania się o pracę już w trakcie trwania studiów, ale również realizacja marzeń...

A.R.: Tak. Celowo zostawiłem ten atut na koniec, bo rzeczywiście te studia dają absolwentom możliwości, które pan wymienił. Przy okazji warto zwrócić uwagę, że umiejętności nabywane przez studentów, nie tylko można wykorzystać w czasie trwania studiów czy w pracy zawodowej, ale również w życiu codziennym. Wracając do praktyk, to dajemy studentom ogromne spektrum możliwości. Mogą one odbywać się w filharmonii, urzędzie gminy, kinie, gazecie, radiu czy teatrze. To miejsca kojarzone z prestiżem, awansem w oczach bliskich czy przyjaciół. Liczę, że nasi kandydaci wezmą to pod uwagę i skorzystają z naszej propozycji.

M.M.: Dziękuję za rozmowę.

PIKNIK Z AJD W KAMIENIOŁOMIE LIPÓWKA

Dzień Różnorodności nie tylko Biologicznej współorganizowany przez naszą uczelnię, Gminę Rędziny i CEMEX Polska – Cementownia Rudniki udał się doskonale. Kamieniołom Lipówka nieprzerwanie czarował swoim pięknem, stanowiąc wymarzoną scenerię dla naszej imprezy. Dopisała pogoda, więc zwiedzający tłumnie przybyli do Kamieniołomu Lipówka. Każdy mógł znaleźć coś dla siebie, gdyż nasze przedsięwzięcie umożliwiło zainteresowanym uczestniczenie w różnorodnych pokazach np. chemicznych oraz warsztatach np. z przeprowadzania pierwszej pomocy. Wszyscy mieli dostęp do szerokiej gamy eksponatów biologicznych, paleontologicznych i geologicznych, od których ciężko było oderwać wzrok. Dodatkowo na poszczególnych stoiskach można było spróbować swoich sił w rozwiązywaniu przyrodniczych zagadek, zadań, konkursach, quizach i za udział otrzymać drobne upominki. W trakcie imprezy odbyły się także trzy rodzaje zajęć terenowych, prowadzonych odpowiednio przez entomologa, ornitologa i geologa. To wyjątkowe wydarzenie trafiło w gusta wszystkich, zarówno dzieci i młodzieży, jak i osób dorosłych, którzy lubią spędzać czas na świeżym powietrzu, a także chcieli poszerzyć swoją wiedzę o świecie istot żywych: roślinach, zwierzętach i mikroorganizmach oraz przyrodzie nieożywionej: skamieniałościach, skałach i minerałach. Kadra prowadząca stoiska i warsztaty w czasie imprezy byli przedstawiciele naszej uczelni oraz Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie, Stowarzyszenia Ruch Inicjatyw Społeczno-Ekologicznych „Przytulnia”, Ligi Ochrony Przyrody i Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków. Dużym zainteresowaniem cieszyły się trampolina i rowerowy tor Pumptrack. Wszyscy, którzy mieli ochotę, posilali się daniami z Patelni Plenerowej, które

**WIELKA MAJÓWKA
W RĘDZINACH**

**DZIEŃ RÓŻNORODNOŚCI
NIE TYLKO BIOLOGICZNEJ**
21 maja Kamieniołom Lipówka
12:00 - 16:00 w Rudnikach

**PRZYRODNICZY
ZAWRÓT GŁOWY**
Ekspozycje przyrodnicze.
Otwarcie geologicznej
części ścieżki przyrodniczej.

ROZKRĘĆ SIĘ
Warsztaty rowerowe
na torze Pumptrack
i wiele innych atrakcji.

KULINARNE SHOW
Pokaz gotowania na
największej w Polsce „Patelni
plenerowej” i degustacja.
Konkurs z nagrodami.

WSTĘP WOLNY

WIĘCEJ NA: www.cemex.pl/kamieniołom-lipowka.aspx www.rędziny.pl f Kamieniołom Lipówka

nieodpłatnie były wydawane w nieograniczonej ilości – wszakże w czasie tak aktywnego spędzania popołudnia konieczne było posilenie się. Na zakończenie chętni mogli zwiedzić Cementownię CEMEX Rudniki. Wszyscy uczestnicy imprezy zgodnie twierdzą, że trzeba ją koniecznie powtórzyć. Zatem do zobaczenia w przyszłym roku.

MŁODZIEŻ A PLANOWANIE ROZWOJU GMINY

21 marca w budynku Akademii im. Jana Długosza przy ul. Waszyngtona 4/8 odbyła się pierwsza debata pod tytułem „Aktywny udział młodzieży w planowaniu rozwoju gminy”. Spotkanie o tematyce oferty edukacji formalnej i pozaformalnej dla młodych ludzi uroczyście otworzyła Prorektor ds. Rozwoju dr hab. Anna Wypych-Gawrońska, prof. AJD. Pierwszym prelegentem była Magdalena Dębska – naczelnik Wydziału Funduszy Europejskich Urzędu Miasta Częstochowa. Przedstawiła ofertę edukacji formalnej w Częstochowie na poziomie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Następnie Marek Makowski – rzecznik prasowy AJD poruszył temat form kształcenia formalnego i pozaformalnego na Akademii im. Jana Długosza. Monika Tarczyńska – prezes Fundacji Wspierania Inicjatyw Rozwoju Lokalnego opowiedziała o edukacji nieformalnej na przykładzie programu Erasmus+. Wójt gminy Mykanów Dariusz Pomada przedstawił, jaki wpływ ma edukacja na dalsze życie człowieka. Studentka Akademii im. Jana Długosza Joanna Kwaśniewska omówiła strategię rozwoju gminy Częstochowa, natomiast Dawid Dziurkowski – doktorant AJD przybliżył słuchaczom zagadnienia edukacji formalnej i pozaformalnej. Wśród uczestników znaleźli się obok studentów AJD również uczniowie z liceów częstochowskich. Pierwsza debata miała na celu propagowanie edukacji pozaformalnej jako sposobu nauki poprzez praktykę i doświadczenie, położenie nacisku na kreatywność i samorozwój, przedstawienie oferty edukacyjnej w Częstochowie oraz wzmocnienie w niej potencjału edukacyjnego.

Druga debata odbyła się 4 kwietnia w budynku przy ul. Zbierskiego 2/4. Jej tematem było wsparcie rozwoju gospodarczego i niwelowanie bezrobocia wśród młodzieży. Wśród prelegentów znaleźli się: Paweł Iżyński – kierownik Centrum Obsługi Inwestora Wydziału Funduszy Europejskich i Rozwoju Miasta, Adrian Staroniek – naczelnik Wydziału Polityki Społecznej UM, Józef Wojtas – Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Częstochowie, dr Joanna Górna – Akademia im. Jana Długosza oraz studenci: Paulina Bugaj – Akademia im. Jana Długosza, Adrianna Chrapońska – Akademia im. Jana Długosza. Dzięki debacie studenci oraz uczniowie częstochowskich szkół licealnych dowiedzieli się, w jaki sposób Urząd Miasta Częstochowy przeciwdziała bezrobociu, czym jest projekt

Uczestnicy debaty

„Młodzi kreatywni” oraz jak fundusze unijne mogą pomóc w tworzeniu przedsiębiorstw przez młodych ludzi, co spotkało się z ogromnym zainteresowaniem uczestników, podobnie jak staże i praktyki proponowane przez Urząd Miasta.

Trzecia z kolei debata – o tematyce możliwości wpływu młodych ludzi na przestrzeń publiczną w gminie – odbyła się 18 kwietnia na Wydziale Pedagogicznym AJD. Prelegentami byli: Aleksandra Wójcik – kierownik Miejskiej Pracowni Urbanistycznej, Justyna Całusińska – Urząd Miasta – Wydział polityki Społecznej, dr Małgorzata Kuś – Akademia im. Jana Długosza, prof. Jerzy Mizgalski, przedstawiciele Urzędu Miasta: Łukasz Kot, Zbigniew Mizgalski oraz studenci Politechniki Częstochowskiej z kierunku Zagospodarowanie Przestrzenne: Jakub Zadworny, Damian

Orzechowski i Krystian Klajnowski. Tematy, które zostały poruszone na debacie, to przede wszystkim plan zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta, budżet obywatelski miasta Częstochowy. Podczas spotkania uczestnicy dowiedzieli się, w jaki sposób młodzież może wpływać na zagospodarowanie przestrzeni publicznej. Ukazana została droga formalna do złożenia wniosku w ramach budżetu obywatelskiego. Student Politechniki zaproponował rozwiązanie komunikacyjne w postaci linii tramwajowej na osiedlu Parkitka, co spotkało się z zainteresowaniem publiczności.

25 kwietnia przy ul. Zbierskiego 2/4 odbyła się kolejna z zaplanowanych debat, tym razem o tematyce zaangażowania młodzieży w życie kulturalne gminy. Prelegentami byli: Tomasz Jamroziński – zastępca Naczelnika Wydziału Kultury, Promocji i Sportu, Adam Florczyk – Centrum Promocji Młodych, dr Joanna Warońska – Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, Piotr Darejczyk – wójt gminy Miedźno oraz studenci AJD: Tomasz Kasprzyk, Beata Skoczylas i Monika Dudek. Wystąpienia poruszały tematykę

życia kulturalnego gminy, zaangażowania młodych w poszczególne inicjatywy kulturowe. Studenci pokazali, jak wygląda kultura w gminach: Miedźno, Krzepice i Kruszyna. Tomasz Jamroziński przedstawił szczegółowo festiwal Frytka off. Dzięki debacie uczestnicy mogli dowiedzieć się, jak wygląda czynne zaangażowanie w życie kulturalne gmin ościennych Częstochowy. Najwięcej pytań dotyczyło sposobu zaangażowania w życie kulturalne miasta.

Ostatnia debata odbyła się 9 maja w budynku przy ul. Waszyngtona 4/8 i była podsumowaniem wszystkich spotkań. Prelegenci obecni na sali przedstawili wnioski, które towarzyszyły każdej debacie. Debata jako inicjatywa dwóch studentek Akademii im. Jana Długosza Joanny Kwaśniewskiej oraz Katarzyny Mańki spotkały się nie tylko z ogromną aprobatą władz uczelni, ale również Urzędu Miasta Częstochowy, co może zaowocować późniejszą współpracą. Cykl debat pod tytułem „Aktywny udział młodzieży w planowaniu rozwoju gminy” zakończono uroczystymi podziękowaniami wszystkim zaangażowanym w udział oraz organizację spotkań.

POLSKO-NIEMIECKIE DNI MEDIÓW W LIPSKU

11-12 maja br. odbyły się dziewiąte z kolei Polsko-Niemieckie Dni Mediów. W tym roku gospodarzem imprezy był Lipsk. Spotkanie przebiegało pod hasłem: „Europa na rozstajach – integracja czy wykluczenie?”. W Media City Lipsk spotkali się więc dziennikarze z Polski oraz Niemiec, a także młodzi adepci tej sztuki. Wśród nich był doktorant historii naszej uczelni Adrian Musiał, uczestnik projektu „Młoda Redakcja” finansowanego ze środków Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej. W ramach programu odbywają się cykliczne warsztaty dziennikarskie, których efektem są teksty relacjonujące wydarzenia związane ze współpracą polsko-niemiecką i wzajemną, trudną historią. Jednym z zadań było również relacjonowanie na bieżąco wydarzeń przewidzianych w programie imprezy.

Podczas tegorocznych Dni Mediów odbył się cykl debat. Dyskutowano kwestie wzajemnego poznania się sąsiadów, zastanawiano się nad współczesnymi wyzwaniem polityki medialnej oraz nad sytuacją, w jakiej znalazła się Europa w obliczu kryzysu migracyjnego i konfliktu w Syrii.

W ramach wydarzenia zorganizowane zostały również liczne warsztaty, podczas których zaproszeni goście dzielili się z publicznością swoim doświadczeniem, rozmawiając na ważne współczesne tematy, takie jak wpływ polityki na media, sytuacja Sojuszu Północnoatlantyckiego w przededniu szczytu w Warszawie czy postępująca digitalizacja radia. Pierwszy dzień zwieńczyła uroczysta gala, podczas której wręczono Polsko-Niemieckie Nagrody

Dziennikarskie im. Tadeusza Mazowieckiego 2016.

Drugiego dnia uczestnicy podczas warsztatów dyskutowali o współpracy transgranicznej dziennikarzy, która jest bardzo dobrze widoczna na przykładzie wspólnych projektów realizowanych przez media polskie, niemieckie i czeskie. Tematem rozmów były również Europejska Stolica Kultury Wrocław 2016 oraz zagadnienia polityki energetycznej w Polsce i Niemczech. Podsumowaniem dwudniowych obrad była debata korespondentów.

Szczegółowe relacje z wszystkich wydarzeń znaleźć można na stronie internetowej Dni Mediów:

<http://dnimediow.org/c295,relacje.html>

Adrian Musiał

Podczas jednego z warsztatów w Lipsku

ALEKSANDER ŻELAZNY GOŚCIEM SNJO

Na zaproszenie mgr Janiny Staszczuk AJD odwiedził Aleksander Żelazny – doradca strategiczny ETS®. Gość uczestniczył w spotkaniu z prorektorem ds. studenckich dr. hab. Eligiuszem Małolepszym, prof. AJD oraz zespołem wykładowców Studium Nauki Języków Obcych AJD - Akredytowanego Ośrodka Egzaminacyjnego ETS® TOEIC®.

Aleksander Żelazny jest absolwentem częstochowskiego Liceum im. J. Dąbrowskiego. Ukończył studia na Wydziale Handlu Zagranicznego SGPiS (obecnie SGH). Ścieżkę zawodową rozpoczął w Polsce. Jak zauważa, w uzyskaniu pierwszej pracy pomogły mu zarówno dyplom wyższej uczelni, jak i znajomość języków: angielskiego i rosyjskiego oraz statystyki. Od 30 lat pracuje w USA – w organizacji ETS®. Wykonywał zadania na różnych stanowiskach, m.in. analityka statystycznego, informatyka, dyrektora TOEIC® oraz dyrektora wykonawczego ds. testów komputerowych. Aktualnie pełni funkcję dyrektora programu Enterprise Risk Management (ERM).

Swoje najważniejsze osiągnięcia A. Żelazny upatruje w zmianie formatu testów z pisemnych na komputerowe oraz w kierowaniu centrami komputerowymi ETS® na całym świecie. Jak zauważa, sukces w tych działaniach można zawdzięczać m.in. dobrze przeprowadzonym procesom pracy zespołowej.

ETS® to organizacja zarządzająca znanym w skali globalnej testem TOEIC® (ponad 50 milionów testów rocznie w 180 krajach). Eksperti ETS® prowadzą badania w obszarze edukacji.

Opracowują m.in. specjalistyczne systemy oceny – w oparciu o doświadczenie i wiedzę w dziedzinie statystyki oraz psychometrii.

Uczestnicy spotkania – w ożywionej dyskusji, która nastąpiła po zaprezentowaniu przez A. Żelaznego historii i aktualnych działań ETS® – podkreślili znaczenie, jakie ETS® nadaje sprawom jakości i bezstronności testów. Porównano także systemy edukacji w Polsce oraz w USA – z uwzględnieniem zadań stawianych testom jako niezależnej ocenie wiedzy i umiejętności.

Gość wyraził zadowolenie z akcji promocyjnych prowadzonych razem przez ETS® i naszą uczelnię – w związku z testem TOEIC®. Wynikiem owocnej współpracy jest ponad 500 egzaminów przeprowadzonych pod auspicjami SNJO AJD.

Aleksander Żelazny w SNJO

PRO MEMORIA DR JACEK OJRZYŃSKI (1940-2016)

19 kwietnia zmarł nasz długoletni pracownik dr Jacek Ojrzyński (absolwent Wydziału Filozoficzno-Historycznego Uniwersytetu Łódzkiego (1961), na którym zrealizował także przewód doktorski (1968). Już w roku ukończenia studiów został zatrudniony na etacie młodszego asystenta w Muzeum Sztuki w Łodzi, gdzie z czasem doszedł do funkcji starszego kustosa i zastępcy dyrektora ds. merytorycznych. Równocześnie, od 1978 r., związany był z naszą Uczelnią, gdzie pracował do chwili odejścia na emeryturę w dniu 31 stycznia 2006 r. Przez cały ten czas prowadził według opracowanego własnego programu zajęcia z historii sztuki, a także seminarium magisterskie. Ponadto od chwili utworzenia Instytutu Plastyki pełnił obowiązki

kierownika Zakładu Wychowania przez Sztukę. Był członkiem Stowarzyszenia Historyków Sztuki, Polskiego Towarzystwa Historycznego, Międzynarodowej Rady Muzeów (ICOM), Komitetu Dokumentacji Międzynarodowej Rady Muzeów (CIDOC ICOM), Polskiego Narodowego Komitetu Międzynarodowej Rady Muzeów oraz członkiem-założycielem Związku Muzeów Polskich. Bez wątplenia pozostanie w pamięci swych licznych uczniów, których część m.in. pracuje naukowo na Uczelni, oraz współpracowników i znajomych, jako osoba o rozległej wiedzy, kulturze osobistej i wielkim autorytecie.

Opr. Jerzy Piwowarski

ROZMOWY O RÓŻEWICZU

W piątek 3 czerwca odbyła się w I Liceum Ogólnokształcącym konferencja naukowa pt. *Porozmawiajmy o Różewiczu...*. To kolejne ogniwo projektu „Stawiamy pewne kroki na drodze ku przyszłości – doskonałymi języki angielski i niemiecki nabywając umiejętności interpretacyjno-translatorskich” realizowanego przez naszą szkołę, Miejski Dom Kultury w Radomsku oraz Akademię im. Jana Długosza w Częstochowie, Archiwum Karła Dedeciusa oraz Goethe Institut w Warszawie.

Przedsięwzięcie adresowane było do nauczycieli i podzielone na trzy moduły. Pierwszy dotyczył samego projektu, pozostałe dwa wprowadzały kolejno w tematykę twórczości Tadeusza Różewicza i jej obecności w praktyce szkolnej oraz meandry przekładu.

Moduł pierwszy był krótkim podsumowaniem dotychczasowych działań projektowych. Jeden z koordynatorów przedsięwzięcia – Anna Piotrowska – omówiła kolejne ogniwa projektu, by potem krótko przedstawić plany na przyszłość.

Bohaterami spotkania byli goście z Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie: dr Joanna Warońska – zastępca dyrektora Instytutu Filologii Polskiej ds. dydaktyki, dr hab. Bartosz Małczyński oraz dr Leszek Będkowski – pracownicy instytutu, dr Joanna Ławnikowska-Koper, dr Grzegorz Gwóźdź oraz dr hab. prof. AJD Anna Majkiewicz – wykładowcy Instytutu Filologii Obcych. Prelegenci wygłosili wykłady, które wprowadzały zebranych w kolejny etap projektu (konkursy translatorsko-interpretacyjne zaplanowane na przełom września i października).

Dr hab. Bartosz Małczyński w swym wystąpieniu: *Różewicz pośmiertny* skupił się na słowie pisanym Tadeusza Różewicza, na jego ekonomizacji, na zamiłowaniu do „form prostych”, „zanieczyszczeniu mowy poetyckiej”, na niechęci do stylizacji, ucieczce od „form gotowych”, na „wychodzeniu Różewicza z poezji”. Wykład był podróżą po twór-

Uczestnicy konferencji o Różewiczu

czości poety, ze szczególnym uwzględnieniem dwóch tomików: *Ostatnia wolność* oraz *Znikanie*, nie zabrakło też odwołań do wielu innych tekstów.

Dr Leszek Będkowski zastanawiał się nad obecnością poezji Tadeusza Różewicza w praktyce szkolnej, nad trafnością doboru tekstów, wygłosił uwagi na temat szkolnych kontekstów słowa poetyckiego, by w końcu omówić warsztat pracy współczesnego polonisty.

Moduł dotyczący przekładu otworzył wykład dr Grzegorza Gwóźdźa *Tadeusz Różewicz oczyma Adama Czerniawskiego*, w którym anglista zastanawiał się nad trudnościami związanymi z przekładem tekstu poetyckiego. Spojrzał na utwory Różewicza z perspektywy filologa i na przykładach omówił elementy, które uniemożliwiają pełne oddanie poetyki twórcy.

Dr Joanna Ławnikowska-Koper skupiła się na dialogu Tadeusza Różewicza z kulturą niemiecką, podkreślając jego wyjątkową intensywność spowodowaną świadomością i otwartością poety, który mimo doświadczeń wojennych potrafił nawiązać „kreatywny” kontakt i „pojednać się” z Niemcami, stąd liczne podróże i spotkania, stąd kontakty osobiste z sąsiadami, zainteresowanie literaturą krajów niemieckojęzycznych i recepcja twórczości Tadeusza Różewicza w kulturze niemieckiej.

Wykład prof. Anny Majkiewicz stanowił właściwie podsumowanie dotychczasowych rozważań. Prelegentka mówiła o praktyce translacji, o trudnościach związanych z przekładem poezji Tadeusza Różewicza, zwracając jednocześnie uwagę na odmienną spojrzenia tych, którzy mierzą się z żywym tekstem. Porównując różne koncepcje przekładu utworów radomszczanina (Dedecius-Bereska-Kunert-Lachmann) wykazała, że translacja słowa poetyckiego wiąże się z subiektywizmem tłumacza.

Konferencja była wyjątkowym wydarzeniem, które na długo zapisze się w pamięci uczestników i organizatorów.

A.P.

O KRYSZTAŁACH DR OLEG PARASYUK

„Kryształy” – to przewodni temat cyklu wykładów jakie przedstawił dr Oleg Parasyuk – dziekan Wschodnioeuropejskiego Uniwersytetu im. Lesi Ukrainki w Łucku (Ukraina). Dr Parasyuk jest znanym w Europie specjalistą, znawcą problemów związanych z hodowlą kryształów. Swoje wykłady rozpoczął 11 maja, prowadził do końca semestru letniego (do 22 czerwca). Warto podkreślić, że wykłady odbywały się w języku polskim.

TWÓRCZOŚĆ HENRYKA SIENKIEWICZA A KORESPONDENCJA SZTUK I OBECNOŚĆ W MEDIACH

18 grudnia 2015 r. Senat Rzeczypospolitej Polskiej przyjął uchwałę ustanawiającą rok 2016 Rokiem Henryka Sienkiewicza. W uzasadnieniu wyboru Marszałek Senatu RP Kazimierz Karczewski napisał: „Poprzez swoją twórczość, publicystykę i działalność społeczną Henryk Sienkiewicz budził świadomość narodową, uczył dumy z polskości, umiłowania ojczyzny i zdolności do poświęceń. Był i jest ambasadorem polskości, m.in. za sprawą niosącej uniwersalne wartości powieści „Quo vadis”, która dziś, w chwili zderzenia cywilizacji, zyskuje dodatkowe, współczesne znaczenie”¹. Okazją do ustanowienia Henryka Sienkiewicza patronem 2016 roku jest fakt, że wypada wówczas 100. rocznica śmierci pisarza. W związku z prośbą Senatu RP, by w swojej działalności w roku 2016 instytucje i organy państwowe uwzględniły potrzebę popularyzacji twórczości Sienkiewicza, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie również postanowiła włączyć się w odchody Roku Sienkiewiczowskiego

22-23 kwietnia 2016 roku w Ośrodku „Orle Gniazdo” w Hucisku odbyła się Konferencja Naukowa pt. „Twórczość Henryka Sienkiewicza a korespondencja sztuk i obecność w mediach”. Organizatorami konferencji byli Wydział „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego oraz Wydział Filologiczno-Historyczny Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Projekt badawczy finansowany ze środków Narodowego Centrum Nauki DEC-2012/06/A/HS2/00252. Swoją obecnością zaszczylicili: dziekan Wydziału Filologiczno-Historycznego dr hab., prof. AJD Agnieszka Czajkowska oraz prof. dr hab. Tadeusz Bujnicki.

W obradach wzięli udział badacze twórczości Sienkiewicza z wielu ośrodków akademickich w Polsce, m.in. z Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej oraz Akademii Muzycznej w Krakowie.

Pierwszego dnia odbyły się cztery sesje, podczas których zostały odczytane następujące referaty uczestników konferencji:

Prof. dr hab. Krzysztof Stępnik „*Szkice węglem*”. *Widmowa kanwa odzew Sienkiewicza*. W odczytanym referacie poddane zostały interpretacji posępne wizje kataklizmów, opresji i konwulsji społecznych, także wojny w opublikowanych w prasie odezwach Henryka Sienkiewicza. Tytułowa formuła *Szkiców węglem*, aluzyjna względem znanego utworu noblisty, odnosiła się w tym

aspekcie do sposobu opisu świata przedstawionego w tekstach.

Dr Adrianna Adamek-Świechowska z Uniwersytetu Gdańskiego „*Zali te cudne sprawy wymyślił Sienkiewicz?*”. *Rzecz o pokrewieństwach ducha i formy*. Omówiona została problematyka oddziaływania dzieł Henryka Sienkiewicza na inne teksty kultury, a szczególną uwagę zwrócono na sztuki plastyczne, graficzne, filmowe oraz teatralne. Zaprezentowany wpływ oraz przekształcenia posłużyły do zdefiniowania rozmaitych postaw artystycznych, twórczych, które zadecydowały o kształcie przeróbek i funkcjonowaniu ich wersji.

Dr hab. Barbara Szargot z Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie omówiła *Reinterpretację „Quo Vadis” w libretcie opery Petronio*. Wystąpienie traktowało o libretcie opery G. Custer de Nobili, *Petronio: dramma lirico in tre atti e quattro, ispirato da alcuni episodi del romanzo „Quo vadis”*. Analiza objęła reinterpretację tekstu Sienkiewicza oraz zagadnienia związane z librettologią.

Prof. ATH, dr hab. Ireneusz Gielata z Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej w wystąpieniu na temat: *Rzeźby Sienkiewicza (w Quo vadis?)* doszukiwał się obecności rzeźbiarskich motywów oraz ich związków pomiędzy rzeźbą (rzeźbieniem) a formą literackiego przed-

stawienia. Zwrócił uwagę na odlew Fauna w pierwszym rozdziale powieści, którego figura staje się źródłem dalszej fabuły *Quo vadis*.

Dr Wojciech Birek z Uniwersytetu Rzeszowskiego w wystąpieniu pt.: *Sienkiewicz narysowany. O komiksowych adaptacjach powieści Henryka Sienkiewicza* zaprezentował problematykę dotyczącą komiksowych adaptacji powieści autora *Krzyżaków*. Podjął próbę odpowiedzi na pytanie o specyfikę adaptowania Sienkiewicza na język narracji graficznej oraz przedstawił już zrealizowane oraz niedosłe próby komiksowych adaptacji niektórych utworów.

Prof. dr hab. Ewa Kosowska z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach poruszyła w wystąpieniu pt.: *Ognisty krąg. O wybranych źródłach plastycznej wyobraźni Henryka Sienkiewicza* kwestię pokrewieństwa artystycznej wyobraźni Józefa Brandta i Henryka Sienkiewicza.

Prof. dr hab. Tadeusz Lubelski z Uniwersytetu Jagiellońskiego wygłosił referat pt.: *„Potop Redivivus” Jerzego Hoffmana a współczesny kryzys męskości*. Profesor skupił swoją uwagę na filmowej adaptacji *Potopu* Jerzego Hoffmana, która została odnowiona i bardzo skrócona. Warto dodać, że funkcjonuje pod tytułem *Potop Redivivus*. Celem referatu było omówienie wprowadzonych zmian w nowej wersji adaptacji filmowej.

Dr Agnieszka Kuniczuk-Trzciniowicz z Uniwersytetu Warszawskiego w referacie pt.: *STYKANie się sztuk – wokół „Męczeństwa Chryścijan w Cyrku Nerona”* zaprezentowała sylwetkę popularnego malarza z XIX wieku, który inspiracje czerpał z utworów Henryka Sienkiewicza.

Dr hab. Magdalena Sadlik z Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie w referacie pt.: *„Quo-vadiska” i inne – Henryk Sienkiewicz w świecie pocztówek*, przedstawiła tematykę korespondencyjnych kartek jako ilustracji literackich dzieł. Prelegentka skupiła swoją uwagę na kartach pocztowych, w których zamieszczone zostały malarskie reprodukcje obrazujące „*Quo vadis*”. Przywołani zostali malarze: Henryk Siemiradzki, Jan Styka, Józef Chełmoński i inni.

Dr hab., prof. UJK Zdzisława Mokranowska z Uniwersytetu im. Jana Kochanowskiego w Kielcach zaprezentowała *Transformacje i transfiguracje. Instrumentalizacja sukcesu*.

Dr Dorota Jarząbek-Wasył z Uniwersytetu Jagiellońskiego, omówił zagadnienie *Teatr żywej mowy. Proza Sienkiewicza w radiu i w performatywnym czytaniu*.

Dr hab. Aleksandra Chomiuk z Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie omówiła temat: *Połaniecki i inni. Serialowa przygoda Sienkiewicza z telewizją*.

Prof. dr hab. Agnieszka Ogonowska z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie wygłosiła wystąpienie: *Henryk Sienkiewicz w nowych obiegach medialnych (na przykładzie Internetu)*.

Mgr Magdalena Chrenkoff z Akademii Muzycznej w Krakowie przedstawiła referat pt.: *Wątków sienkiewiczowskich rezonans w muzyce*.

wiczowskich rezonans w muzyce.

Dr hab., prof. UKW Maciej Gloger z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy przedstawił zagadnienie: *„Słowiańska epopeja” Alfonsa Muchy z twórczością Henryka Sienkiewicza. Studium komparatystyczne*.

Dr hab. Cezary Zalewski z Uniwersytetu Jagiellońskiego zaprezentował wystąpienie: *Sienkiewicz na fotografiach*.

Wystąpienia konferencyjne oscylowały wokół oddziaływań dzieł Henryka Sienkiewicza na inne teksty kultury, w tym na sztuki plastyczne i wizualne na przykładzie wybranych realizacji graficznych, malarskich, fotograficznych, komiksowych, muzycznych, teatralnych i filmowych. Poszukiwano też miejsca dla Sienkiewicza w obecnym kanonie lektur szkolnych. Można było zobaczyć pocztówki - reprodukcje malarskie ilustrujące *Quo vadis*, obejrzeć fragmenty adaptacji filmowych słynnego *Quo vadis* i *Potopu* oraz posłuchać librett operowych opartych na dziele noblisty.

Obrodom przysłuchiwała się młodzież z częstochowskiego IV Liceum Ogólnokształcącego im. Henryka Sienkiewicza. Drugiego dnia konferencję zakończył panel dyskusyjny poświęcony metamorfozom Sienkiewicza. Wzięli w nim udział m.in. prof. dr hab. Zofia Budrewicz, prof. dr hab. Tadeusz Budrewicz, prof. dr hab. Tadeusz Bujnicki, dr hab., prof. SWPS Marian Płachecki, dr hab., prof. ATH Ireneusz Gielata, dr hab., prof. UKW Maciej Gloger, prof. dr hab. Krzysztof Stępnik, prof. dr hab. Tadeusz Lubelski, dr hab. Barbara Szargot, dr hab. Cezary Zalewski, dr hab. Ryszard Koziółek oraz dr hab. Marek Wedemann.

opr. Ewelina Dziewońska-Chudy,
Elżbieta Hak

SESJA SZKOLENIOWA W SNJO AJD

30 czerwca 2016 r. dyrekcja SNJO AJD oraz wykładowcy języka angielskiego uczestniczyli w spotkaniu metodycznym zorganizowanym przez wydawnictwo Macmillan. Szkolenie dotyczyło uczenia się i nauczania języka angielskiego z wykorzystaniem narzędzi online (*ICT top ten – a practical, hands-on introduction to a selection of tried and tested, free online tools*).

Olga Gusakovskaja – prowadząca szkolenie specjalistka – zaprezentowała wybór otwartych zasobów edukacyjnych wraz z praktycznymi wskazówkami ich wykorzystania. Uczestnicy spotkania przedstawili swoje doświadczenia w obszarze planowania oraz prowadzenia zajęć z wykorzystaniem technologii informacyjnej (TI).

AKTYWNOŚĆ FIZYCZNA I ZDROWIE W UJĘCIU INTERDYSCYPLINARNYM

Instytut Wychowania Fizycznego Turystyki i Fizjoterapii, Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie kolejny raz zaproponował niecodzienne wydarzenie. 20 maja br. odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa Studentów i Doktorantów pt. „Aktywność Fizyczna i Zdrowie w ujęciu interdyscyplinarnym”. Inicjatorem przedsięwzięcia był dr hab. Jacek Wasik, prof. AJD, który zaprosił do współpracy Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Wydział Wychowania Fizycznego Politechniki Opolskiej oraz Akademię Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach

W związku z ogromnym zainteresowaniem i napływem zgłoszeń z wielu krajów przedsięwzięcie mające początkowo mieć charakter ogólnopolski przybrało charakter międzynarodowy. Ostatecznie członkowie komitetu naukowego

oraz autorzy (studenci, doktoranci i pracownicy naukowci) pochodzili z: Japonii, Szwecji, Ukrainy, Austrii, Białorusi Słowacji, Czech i Polski.

Podczas konferencji studenci Akademii im. Jana Długosza bardzo dobrze zaprezentowali swoje prace tworzone w ramach studenckich kół naukowych działających w IWFTiF (tj. Studenckie Koło Naukowe Fizjoterapii oraz Studenckie Koło Naukowe „Aktywność-Kultura-Zdrowie”). Zauważyć można było, że poziomem wiedzy w żaden sposób nie odbiegają od swoich kolegów z innych ośrodków, a momentami są od nich lepsi. W tym miejscu należy docenić pracę i zaangażowanie dr Doroty Ortenburger, dr Joanny Rodziejewicz-Gruhn, dr. n.med Marka Kluszczyńskiego i dr. Daniela Bakoty, którzy potrafili zarazić studentów pasją badań i prezentacji naukowych.

Konferencja w pełni spełniła oczekiwania. Wytworzyła przyjazną przestrzeń do komunikacji i wymiany doświadczeń w zakresie znaczenia nauk o kulturze fizycznej i zdrowiu. Pokazała, jak wartościowy i niezbędny jest transfer wiedzy akademickiej pomiędzy praktyką a teorią. Przy okazji była „iskrą” do nawiązania współpracy i przyjaźni. Większość uczestników konferencji, wyjeżdżając, zachęcała do kolejnych edycji i deklarowała gotowość przyjazdu w przyszłym roku.

Konferencja okiem TV http://tvorion.pl/?action=show_news&idNews=20632

Książka streszczeń, program i więcej informacji o konferencji na stronie <http://www.physactiv.ajd.czest.pl/tkd/>

Podczas obrad konferencji studentów i doktorantów

LEKARZE OBRADOWALI W AKADEMII

14 maja 2016 roku w auli Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie odbyła się IV konferencja „Gastroenterologia... praktycznie!”. Spotkanie było największym w regionie wydarzeniem poświęconym chorobom przewodu pokarmowego. Głównymi adresatami byli lekarze.

Organizatorami spotkania były Centrum Endoskopowe NZOZ INTER-MED oraz Towarzystwo Internistów Polskich – Oddział Częstochowski, patronat honorowy nad wydarzeniem objęli Rektor Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie prof. AJD Zygmunt Bąk oraz prezes Okręgowej Izby Lekarskiej w Częstochowie dr Zbigniew Brzezina.

– To największa konferencja gastrologiczna w regionie – mówi lek. Maciej Janik z oddziału częstochowskiego Towarzystwa Internistów Polskich. – Z naszej konferencji skorzystało około 100 lekarzy. Tegoroczne spotkanie zostało poświęcone najnowszym doniesieniom oraz aktualnym

wytycznym dotyczącym m.in. choroby refluksowej, raka przełyku oraz nieswoistych zapaleń jelit.

– Podjęliśmy tematy sprawiające problemy w codziennej praktyce lekarskiej z zakresu gastroenterologii m.in. zespołu jelita drażliwego oraz marskości wątroby – tłumaczy kierownik naukowy konferencji dr n. med. Krzysztof Janik.

– Organizowana w tym roku konferencja została rozbudowana o panel wykładów z zakresu hepatologii. Choroby wątroby z jednej strony występują często w naszym społeczeństwie, z drugiej strony krańcowa postać – marskość wątroby – stanowi wielkie wyzwanie codziennej praktyki, stąd panel hepatologiczny.

Poza aspektami stricte klinicznymi, na zakończenie pojawiły się tematy prawa medycznego. Natomiast wykład o epidemiologii otyłości wygłosił dr n. med. Zbigniew Kułaga (pracownik naukowy AJD).

W gronie prelegentów spotkania zasiedli wybitni

DORADCY ZAWODOWI O EDUKACJI I RYNKU PRACY

19-20 maja odbyła się w Pałacu w Nieznanicach IV Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Doradztwo zawodowe w procesie tranzykcji z edukacji na rynek pracy” zorganizowana przez Zakład Doradztwa Zawodowego Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie oraz Hochschule der Bundesagentur für Arbeit w Mannheim. Konferencja odbyła się pod patronatem: Prezydenta Miasta Częstochowy, JM Rektora Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, JM Rektora Hochschule der Bundesagentur für Arbeit w Mannheim oraz Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach. Wzięło w niej udział 60 naukowców z najważniejszych ośrodków naukowych i instytucji zajmujących się doradztwem zawodowym oraz przedstawiciel Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonali JM Rektor AJD prof. dr hab. inż. Zbigniew Bąk i JM Rektor HDDBA prof. Andreas Frey. O ważności i aktualności poruszanych tematów również dla naszego miasta świadczy obecność na części obrad prezydenta Częstochowy Krzysztofa Matyjaszczyka.

Tematyka wystąpień konferencyjnych koncentrowała się wokół problematyki kształcenia na potrzeby rynku pracy oraz roli doradztwa zawodowego jako procesu wspomagającego tranzykcję na każdym etapie rozwoju. Wśród poruszanych zagadnień były m.in.:

- wymagania współczesnego rynku pracy,
- sytuacja osób młodych na współczesnym rynku pracy,
- determinanty tranzykcji absolwentów na rynek pracy w warunkach gospodarki wiedzy,

specjaliści z ośrodków akademickich całej Polski. W tym m.in.: prof. Witold Bartnik (CMKP w Warszawie), prof. Barbara Skrzydło-Radomańska (Uniwersytet Medyczny w Lublinie), dr n.med. Joanna Raszeja-Wyszomirska (Warszawski Uniwersytet Medyczny).

Organizacja konferencji była również okazją do prezentacji i promocji kierunków studiów prowadzonych przez Akademię w obszarze nauk medycznych – fizjoterapii i dietetyki oraz planowanych od roku akademickiego 2016/2017 studiów I stopnia na kierunkach pielęgniarstwo i kosmetologia.

– Liczymy na duże zainteresowanie kandydatów ofertą kształcenia w zawodach medycznych, na które jest duże zapotrzebowanie rynku pracy – twierdzi dr hab. inż. Zygmunt Bąk, prof. AJD, JM Rektor AJD. – Mając na uwadze plany rozwoju w tej dziedzinie Akademia zamierza aktywnie współpracować ze środowiskiem medycznym w obszarze naukowo-badawczym oraz dydaktycznym w celu zapewnienia wysokiego poziomu studiów, atrakcyj-

Obrady w Nieznanicach

- rola doradcy w procesie przygotowania młodzieży do wejścia na współczesny rynek pracy. Przygotowanie do projektowania własnej kariery zawodowej we współczesnych warunkach społeczno-gospodarczych,
- specyfika doradztwa zawodowego dla poszczególnych grup dyspanseryjnych,
- tranzykcja na rynek pracy osób z tzw. grup podwyższonego ryzyka.

Na konferencji zostały przedstawione także wyniki badań polskich i niemieckich uczniów w zakresie sposobów i motywów podejmowania decyzji zawodowych, które były i są realizowane w ramach wspólnego projektu badawczego naszej uczelni i HDDBA w Mannheim. Przewodniczącym Komitetu naukowego Konferencji był prof. Bernd Joachim Ertelt, a Komitetu organizacyjnego dr Joanna Górna.

nych programów kształcenia i praktyk zawodowych dla przyszłych studentów.

„Gastroenterologia... praktycznie!” w AJD

POLONIŚCI Z INSTYTUTU FILOLOGII POLSKIEJ Z WIZYTĄ W ŁUCKU I OSTROGU (UKRAINA)

6 kwietnia 2016 roku delegacja w składzie: prof. Agnieszka Czajkowska (dziekan Wydziału Filologiczno-Historycznego AJD), prof. Adam Regiewicz (dyrektor Instytutu Filologii Polskiej AJD), mgr Aleksandra Modlińska, mgr Michał Wilk, mgr Elżbieta Hak odwiedziła Uniwersytet Wołyński im. Łesi Ukrainki w Łucku (Ukraina). Współpraca nawiązana w 2015 roku zaowocowała realizacją projektów naukowych w postaci warsztatów i wykładów.

Warsztaty przeprowadzone przez **prof. Adama Regiewicza** obejmowały zagadnienie czytania komparatystycznego (kontekstowego). Profesor wyjaśnił, na czym polega komparatyka kulturowa oraz jakie narzędzia możemy wykorzystywać w interpretacji (antropologia, imagologia, geopoetyka, postkolonializm i nie tylko). Na przykładzie opowiadania „Winniczek” Wojciecha Kuczoka profesor odczytał tekst z wykorzystaniem kontekstu narracji mitycznej oraz somatycznej, czyli w odniesieniu do Księgi Rodzaju i mitu o grzechu pierworodnym oraz do antropologii zmysłów.

Doktoranci **Michał Wilk i Elżbieta Hak** przeprowadzili warsztaty, podczas których omówili „Estetykę kodów QR „Archetyptura czasu” Andrzeja Głowackiego”. Poruszona problematyka dotyczyła e-literatury oraz QR kodu, czyli graficznego linku w formie mozaiki kwadratowej, który pełni funkcję nośnika tekstu. Omówiono możliwości odczytania QR kodów oraz przestrzeń, którą nimi zapełnia prof. Andrzej Głowacki, np. koszule, pościel, lampy, klocki, herbata archetypiczna itd.

Aleksandra Modlińska podczas zajęć w Łucku przybliżyła postać Kraszewskiego jako pisarza, krytyka, publicysty oraz jego zamiłowanie do dziedzin: muzyka, malarstwo i kolekcjonerstwo. Zaprezentowała sylwetkę Kraszewskiego

Studenci z Ukrainy

jako człowieka bardzo wszechstronnego. Tytuł wystąpienia „Zarys życia i twórczości Józefa Kraszewskiego”

7-8 kwietnia uczestniczono w **X Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Komunikacja międzykulturowa: język – kultura – osobowość”** w Narodowym Uniwersytecie „Akademia Ostrogska” na Wydziale Języków Germańskich i Romańskich. Zaproponowane obszary tematyczne dotyczyły:

- poznawczych aspektów komunikacji międzykulturowej,
- semantyki leksykalnej i frazeologicznej,
- literatury i komunikacji międzykulturowej,
- materiał mowy i języka w jego interpretacji strukturalnej i stylistycznej.

Podczas konferencji naukowej zostały odczytane referaty:

prof. Agnieszka Czajkowska „Różne oblicza edukacji europejskiej w relacjach dziewiętnastowiecznych podróżników polskich”

prof. Adam Regiewicz „Audiowizualność literatury jako strategia komunikacji międzykulturowej”

mgr Aleksandra Modlińska „Poloneza czas zacząć... Taneczne korowody w powieściach „saskich” Józefa Ignacego Kraszewskiego”

mgr Michał Wilk „Transformacja medium książki”

mgr Elżbieta Hak „Pojęcie prowincji w malarstwie Jerzego Dudy-Gracza”.

Warto dodać, że powstała publikacja z **X Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Komunikacja międzykulturowa: język – kultura – osobowość”**, w której znajdują się teksty naszych profesorów oraz doktorantów.

Wizyta w Narodowym Uniwersytecie „Akademii Ostrogskiej” miała również na celu nawiązać współpracę naukową, która pozwoli w przyszłości na realizację wykładów, projektów naukowych i warsztatów z Akademią im. Jana Długosza w Częstochowie.

NASI NAUKOWCY I ZGŁOSZENIE PATENTOWE

W czasopiśmie „Chemik” (numer 5/2016), ukazała się informacja, że w Urzędzie Patentowym RP zostało zarejestrowane (pod numerem P-409662) zgłoszenie patentowe zatytułowane „Sposób wytwarzania bromowanych wielościennej nanorurek węglowych (MWCNT) zawierających atomy bromu oraz sposób ich oczyszczania”. Jego współautorami są: prof. dr hab. Józef Drabowicz, dr hab. prof. AJD Wojciech Ciesielski oraz mgr Damian Kulawik z Katedry Chemii Organicznej Instytutu Chemii, Ochrony Środowiska i Biotechnologii na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym.

III FESTIWAL FILMÓW DOKUMENTALNYCH IM. BRACI KRZEMIŃSKICH

III Festiwal Filmów Dokumentalnych im. Braci Krzezińskich odbył się 4 i 5 czerwca 2016 roku w Kinie Studyjnym „Iluzja” OKF.

Ponad trzy lata temu na Wydziale Filologiczno-Historycznym Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie powstała idea festiwalu filmowego, który poświęcony jest problematyce „Mojej Małej Ojczyzny”. Pracownicy nauki, zwłaszcza prof. Jerzy Mizgalski wraz ze studentami i doktorantami chcieli zachęcić mieszkańców Częstochowy do poznania swojej „Małej Ojczyzny”. Celem festiwalu jest ukazanie kontekstów kulturowych, historycznych w elementach naszej częstochowskiej tożsamości. Dla wszystkich środowisk lokalnych Częstochowa jest właśnie tytułową „Moją Małą Ojczyzną”.

Pierwszy dzień festiwalu rozpoczął się filmem dokumentalnym pt. „**Kraj mojej matki**”. Obraz powstał w 1943 roku w Stanach Zjednoczonych. Jego narratorką jest Eva Curie, córka noblistki Marii Skłodowskiej-Curie. Film odnaleziony został w latach 90. XX wieku dzięki staraniom kanadyjskiej Polonii. W materiale utrwalono obraz wielu przedwojennych polskich miast, w tym Warszawy, Gdyni, Torunia, Poznania, Krakowa i Częstochowy. Po projekcji filmu odbył się panel dyskusyjny ze Stanisławem Janickim (znanym krytykiem filmowym i historykiem kina), który poprowadził Krzysztof Kasprzak z Kas-Film (produkcja filmów dokumentalnych).

Drugim wyświetlonym filmem były wspomnienia o związanej z regionem częstochowskim artystce Kalinie Jędrusik pt. „Nie odchodź... 12 wspomnień o Kalinie Jędrusik”.

Reżyserem filmu poświęconego wybitnej artystce Kalinie Jędrusik jest Tadeusz Pawłowicz. W materiale „**Nie odchodź... 12 wspomnień o Kalinie Jędrusik**”, który powstał w 1995 roku, udział wzięli: Daniel Olbrychski, Tadeusz Pluciński, Gustaw Holoubek, Agnieszka Osiecka, Edward Dziewoński, Andrzej Łapicki, Alina Janowska, Janusz Morgenstern, Jeremi Przybora, Krzysztof Kąkolowski, Halina Szopska i Adam Hanuszkiewicz. Projekcja filmu odbyła się z okazji 85. rocznicy urodzin i 25. rocznicy śmierci Kaliny Jędrusik. Panel dyskusyjny ze specjalnie zaproszonym gościem, wybitnym aktorem Danielem Olbrychskim poprowadziły doktorantki literaturoznawstwa WFH AJD Diana Walawender i Elżbieta Hak. Daniel Olbrychski opowiadał o swoich rodzinnych stronach oraz dzieciństwie spędzonym w Drohiczyne: „Zawsze wracam w te strony, bo tutaj jest moja mała ojczyzna...”. Opowiedział również o współpracy ze światowej sławy aktorką Angeliną Jolie na planie filmu „Salt”. Bardzo ciepło mówił o Kalinie Jędrusik, z którą zagrał w „Ziemi obiecanej” oraz w „Jowicie”.

Pierwszy dzień Festiwalu Filmów Dokumentalnych zakończył film pt. „**Drzewo mojego życia**”. Autorką jest Hanna Batista, częstochowianka żydowskiego pochodzenia. Opowiada w filmie o swoich losach w czasie wojny, kiedy to razem z matką zostały umieszczone w getcie. Po ucieczce z niego przebywały w przytułku u sióstr albertynek w Częstochowie, zaś po wojnie bohaterka filmu wyjechała z Polski. Film jest próbą powrotu do lat dziecińczych, miejsc i ludzi, których niegdyś znała.

5 czerwca zostało przygotowane specjalne Studio Filmowe „Dzieci”, dostępne dla wszystkich zainteresowanych. Jego ideą było hasło: „Ja i moja mała Ojczyzna”. Dzieciaki mogły w tym czasie zaprezentować swoje możliwości i umiejętności dziennikarskie, aktorskie w krótkich etiudach filmowych w studiu. Była to świetna okazja do nagrania występu telewizyjnego, przeczytania wiadomości z promptera dzięki uprzejmości Roberta Nawrota z RM GROUP Produkcja TV.

Dla wielbicieli siatkówki wyświetlony został film „70 lat AZS-u w Częstochowie” – spotkanie z siatkarzami i trenerem poprowadziły doktorantki literaturoznawstwa i historii WFH AJD Diana Walawender i Barbara Szymczyk.

Film „70 lat AZS-u w Częstochowie” w reżyserii Grzegorza Macha opowiada o historii sportu akademickiego w naszym mieście, która została zainicjowana, przez studentów Akademickich Kursów Pookupacyjnych oraz poprzez utworzenie w 1945 r. Akademickiego Związku Sportowego przy Wyższej Szkole Administracyjno-Handlowej. Rozpoczęto wtedy od utworzenia sekcji piłki siatkowej, koszykowej, pływackiej, lekkoatletycznej oraz tenisa stołowego i szachów. Prężna działalność Związku

Daniel Olbrychski rozdaje autografy

przyczyniła się do podniesienia poziomu sportu w naszym mieście. Ponadto zawodnicy AZS nieraz reprezentowali Polskę na Igrzyskach Olimpijskich.

Po godz. 17:00 wyświetlono film poświęcony częstochowskiemu żuźlowcowi Sebastianowi Ułamkowi. Materiał filmowy „15 lat kariery Sebastiana Ułamka” autorstwa Roberta Nawrota pokazuje ciężką pracę oraz wysiłek, jakie młody żuźlowiec musi włożyć, aby znaleźć się w gronie najlepszych. Film, który powstał w 2007 roku, stał się jednocześnie pretekstem do rozpoczęcia dyskusji o klubie Włókniarz Częstochowa, tym bardziej, że w spotkaniu wzięli udział jego byli zawodnicy. Po nim nastąpiła dyskusja poświęcona tej dyscyplinie sportowej. Warto dodać, że projekcja filmu odbyła się z okazji 70-lecia żużla w Częstochowie.

Z okazji jubileuszu 50-lecia pracy teatralnej Henryka Talara – znanego aktora i dyrektora w latach 1993-1997 Teatru im. Adama Mickiewicza w Częstochowie goście mogli obejrzeć fragmenty filmów z jego udziałem. W spotkaniu udział wzięli również znany i ceniony reżyser, który często nawiązywał współpracę ze wspomnianym artystą, Paweł Woldan. Panel dyskusyjny poprowadziły doktorantki Literaturoznawstwa Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie: Joanna Macherzyńska i Marzena Forma.

W pierwszym dniu festiwalu odsłonięto tablicę upamiętniającą pierwsze w Częstochowie stałe kino Braci Krzemieńskich na budynku przy al. NMP 43. Autorami

Odsłonięcie tablicy pamiątkowej

projektu tablicy są studenci Akademii im. Jana Długosza z Wydziału Sztuki Sara Macherzyńska i Aleksander Politański (podczas tworzenia projektu studentami opiekował się dr hab. Zdzisław Wiatr, prof. nadzw. AJD).

III Festiwal Filmów Dokumentalnych im. Braci Krzemieńskich wpisali się na stałe w kalendarium najważniejszych wydarzeń kulturalnych Częstochowy. Warto dodać, że festiwal odbył się pod patronatem prezydenta Częstochowy Krzysztofa Matyjaszczyka i JM Rektora Akademii im. Jana Długosza dra hab. inż. Zygmunta Bąka, prof. AJD.

TAKIE MAŁE, A TAKIE PIĘKNE

W Ośrodku Promocji Kultury „Gaude Mater” w Częstochowie rozstrzygnięto etap konkursowy – kwalifikacji prac na wystawę 9. Międzynarodowego Biennale Miniatury. Na konkurs nadesłano 325 autorów (ogółem blisko 900 miniatur). Komisja konkursowa obradowała w składzie: prof. Adam Romaniuk (ASP w Katowicach) – przewodniczący, dr hab. Anna Wysocka (UMK w Toruniu), art. plastyk Anna Trochim (Warszawa), dr hab. Tomasz Chudzik (AJD w Częstochowie). Jury postanowiła zakwalifikować na wystawę 277 prac 154 autorów. Przyznano 4 nagrody regulaminowe, nagrodę dziekana Wydziału Sztuki AJD w Częstochowie oraz 11 wyróżnień honorowych.

Grand Prix konkursu fundowane przez Prezydenta Miasta zdobyła Marzena Zacharewicz (Radomsko), za zestaw trzech prac: *W objęciach czasu I, II, III /kredka na papierze/*. I nagroda przypadła Mariuszowi Dańskiemu (Radom), za zestaw trzech prac z cyklu *Vana Figuris: przelom, wyłom, złom /druk pigmentowy/*, II nagroda trafiła do

Cleo Wilkinson (Indoor-oopilly, Australia) za zestaw trzech prac *Murmur, Murmur II, Witness II, /mezzotinta/*, III nagroda przyznana została Małgorzacie Strzelec (Radom) za zestaw trzech prac *Obok siebie I, II, III /papier, akwarela*. Nagrodę Dziekana Wydziału Sztuki Akademii im. Jana Długosza wręczono Alexandru Jakabhaziemu (Rumunia) za zestaw trzech prac */rysunek/*. W konkursie przyznano także wyróżnienia honorowe. Te trafiły do: Elżbiety Baneckiej (Warszawa), Wojciecha Beszterdy (Piła), Andrzeja Desperaka (Kłobuck), Elżbiety Gawlikowskiej-Ląbeckiej (Łódź), Colina Gillespie (Londyn U.K.), Hyun-Jin Kima (Taipei Tajwan), Andrzej Markiewicz (Radom), Elżbieta Radzikowska (Poznań), Małgorzaty Stachurskiej (Kraków), Magdaleny Szczęśniak (Kraków), Marcina Szymielewicz (Brodnica).

Wystawę w OPK można zwiedzać do pierwszych dni października. Jej komisarzem jest pracownik AJD mgr Justyna Warwas, która podkreśla, że poziom prac nadsyłanych na konkurs jest coraz wyższy.

Na wystawie w „Gaude Mater”

MUZYCZNIE O ŚREDNIOWIECZNYM KRAKOWIE

O stosunkach społecznych mieszczan i szlachty w średniowiecznym Krakowie opowiada przedstawienie muzyczne pt. „Jeden dzień Jana Długosza”, które widzowie mogli podziwiać 10 czerwca na scenie auli Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego.

W role aktorów, muzyków i tancerzy wcielili się studenci Instytutu Muzyki AJD. Dla grupy ponad 30 studentów przedstawienie było formą zaliczenia przedmiotów: ruch sceniczny i zajęcia muzyczno-ruchowe, które realizowane są na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej.

– Przedstawienie opowiada o stosunkach społecznych w średniowiecznej Polsce – mówi dr Korneliusz Wiatr, pracownik Instytutu Muzyki AJD. – Przenosi widza do Krakowa, do marca 1461 roku. Na skutek toczącej się wojny król faworyzuje szlachtę. Jest to powodem konfliktów i niezadowolenia mieszczan. Muzyką, ruchem, grą aktorską studenci opowiadają o konfliktach Andrzeja Tęczyńskiego z płatnerzem, który miał rycerzowi naprawić zbroję. Niezadowolony zleceniodawca bije rzemieślnika. To nie podoba się krakowianom, którzy zabijają rycerza. W przedstawieniu wykorzystaliśmy również postać kronikarza Jana Długosza – patrona naszej Uczelni.

– Spektakl podobał się publiczności, a była to przecież

Przedstawienie studentów Instytutu Muzyki

tylko forma zaliczenia przedmiotów – mówi dr hab. Maciej Zagórski, prof. AJD, dyrektor Instytutu Muzyki. – Ci, którzy nie widzieli przedstawienia, mogą to nadrobić jesienią. Do listopada chcemy je jeszcze dopracować i wystawić w częstochowskim Teatrze im. Adama Mickiewicza.

Przedstawienie trwa ok. godziny. Wyreżyserowała je dr Magdalena Owczarek, scenariusz napisała Maria Nowakowska-Majcher, muzykę oraz teksty piosenek dr Korneliusz Wiatr.

„ZAGŁOBA SWATEM” W ROKU SIENKIEWICZA

W roku 2016 przypadają 170. rocznica urodzin i 100. rocznica śmierci Henryka Sienkiewicza. W związku z tym rok ten został przez Sejm Rzeczypospolitej ogłoszony Rokiem Sienkiewiczowskim. Jak wiadomo, związki twórcy Trylogii Częstochową są różnorakie. Bywał tu, w naszym mieście mieszkała jego siostra Zofia, ale przede wszystkim zawładnął wyobraźnią pokoleń Polaków swym opisem obrony Jasnej Góry. Stąd nasza Uczelnia jest niejako w szczególny sposób zobligowana do uczczenia pamięci autora „Potopu”.

Rok Sienkiewiczowski w Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie zainaugurowało przedstawienie szkolne według jednoaktówki Henryka Sienkiewicza pt. „Zagłoba swatem”. Spektakl zaprezentował Teatr Młodzieżowy „Kennedy’zycy” z Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 5 im. J.F. Kennedy’ego w Bytomiu. Było to pierwsze przedstawienie wyjazdowe tej grupy. Powstało jako wynik współpracy zespołu nauczycieli humanistów w składzie: Anna Meiser, Anna Mrozek (reżyseria, opieka merytoryczna, scenografia), Justyna Janicka (pomoc organizacyjna).

Spektakl odbył się 26 kwietnia w budynku przy al. Armii Krajowej 13/15 (w auli nr 22).

Sztuka opowiada o intrydze uknutej między innymi przez pana Zagłobę. Przebiera się on za Tatara (Łykaj-Beja) i pozoruje najazd na dom tchórzliwego szlachcica, który nie chce pozwolić córce na wyjście za mąż za milego jej sercu kawalera. Kawaler się zjawia niby na ratunek, „Łykaj Bej” rozpoznaje w nim swego wybawcę... wszystko kończy się dobrze, ale jak i co trzeba zobaczyć podczas spektaklu.

Kostiumy wypożyczono dzięki uprzejmości Opery Śląskiej w Bytomiu.

Wystąpili:

ZAGŁOBA – Aleksander Grodecki

ZOSIA – Natalia Nobis

JAN ZARĘBA – Radosław Rzeczkowski

OLIWUS – Martyna Olszewska

CYPRIAN – Alan Simeonov

MARCJANNA – Martyna Kurzawska, Julia Pociask

WERONIKA – Michalina Dymek, Edyta Komisarczyk

SŁUŻĄCA – Katarzyna Adamiak, Wiktoria Skubisz

STRAŻE – Magdalena Dworak

PODRÓŻE – WAŻNY FRAGMENT MOJEGO ŻYCIA

W maju publiczność miała okazję zwiedzać wystawę fotografii pt. „Henryk Ćwięk na drogach i bezdrożach świata”. Uroczyste otwarcie w Bibliotece Głównej AJD stało się okazją do przeprowadzenia krótkiej rozmowy z podróżnikiem, naukowcem i pracownikiem AJD profesorem Henrykiem Ćwiękiem.

Marek Makowski: Był pan uczestnikiem wielu wypraw. Którą z nich chciałby pan szerzej omówić?

Henryk Ćwięk: Nie jest to łatwe pytanie. Byłem na wielu wyprawach, a każda z nich miała swój niepowtarzalny urok, nawet jeśli istniało zagrożenie życia. Wspomnę o wejściu na Aconcaguę, która jest drugim pod względem wysokości szczytem Korony Ziemi (6962 m n.p.m), najwyższą górę obu Ameryk. Przez Inków nazywana była Acconcahuac, czyli Kamienny Strażnik.

W początkowym okresie wyprawy podziwiałem scenię, jaką tworzy dolina Horcones. Rdzawoszare skały z domieszką piasku, który w słońcu mieni się różnymi barwami, robią duże wrażenie. Aconcaguę otaczają strome zbocza, z których osypują się kamienie. Nie jest to łatwy do pokonania teren. Wielu uczestników wyprawy zmagало się z chorobą wysokościową. Mój organizm szybko sobie poradził z tymi problemami. Zlekceważenie początków tej choroby może wywołać obrzęk płuc, a później mózgu, co w efekcie często prowadzi do śmierci. Aconcaguę nazywa się Górą Wiatrów, ich moc niszczy namiot i uniemożliwia kontynuowanie wyprawy. Zdarza się nawet, że wspinacze

rezygnują ze zmagania z siłami przyrody i decydują się na śmierć. Zresztą na Aconcagui zginęło prawie pięćset osób. Specjaliści oceniają, że ta góra ma najwyższy wskaźnik śmiertelności jej zdobywców ze wszystkich szczytów andyjskich. Jest on porównywalny z ośmiotysięcznikami w Himalajach, ale w czasie wyprawy lepiej o tym nie myśleć. W górach ważna jest walka nie tylko z siłami przyrody, lecz także z własnymi słabościami. Jednak najważniejsza jest wola przetrwania.

Wspomnę o ataku szczytowym na Aconcaguę. Ostatni obóz znajdował się na wysokości sześciu tysięcy metrów n.p.m. Już w trakcie porannych przygotowań do wymarszu pojawiły się problemy. Nie mogliśmy ugotować z roztopionego śniegu wody ze względu na bardzo silny wiatr. Mimo nieprzespanej nocy i pustego żołądka, bowiem od dwóch dni nic nie jadłem, czułem się dobrze. Wyruszyliśmy w trójkę bardzo spóźnieni. Ekipy z Niemiec, Francji i Stanów Zjednoczonych były już od ponad godziny na trasie. Silny wiatr potęgował uczucie zimna, mimo że temperatura nie spadała poniżej minus 30 stopni Celsjusza. Po niespełna godzinie moi koledzy zrezygnowali z wędrówki. Jeden

stwierdził, że nie może oddychać, a drugi miał początki odmrożenia dłoni. Zdecydowałem się na samotną wspinaczkę. Po kilku godzinach mijałem wielu uczestników wyprawy.

Gdy zbliżałem się do szczytu, nastąpiło załamanie pogody. W zasadzie wszystkie ekipy rozpoczęły odwrót. Po krótkim namyśle podjąłem decyzję, że nie rezygnuję. Dla mnie szczyt miał właściwości przyciągające. Na trasie powstało pewne zamieszanie. Po wejściu na najwyższy szczyt półkuli południowej poczułem przypływ nowych sił. Pogoda nieco poprawiła się, choć sąsiednie szczyty były spowite mgłą.

W czasie samotnego powrotu do bazy nastąpiło kolejne załamanie pogody. W pewnym momencie nie wiedziałem, gdzie iść. Trasa była zasypana, a śniegu ciągle przybywało. Wokół dominowała biel. Zrobiłem kilka zdjęć... Pamiętałem, że najwięcej osób ginie w trakcie schodzenia ze szczytu. Wydaje się, że najgorsze mają za sobą i wtedy łatwo o moment nieuwagi. Mnie ryzyko w dużym stopniu mobilizowało. Po kilkugodzinnym wyczerpującym marszu miałem ochotę usiąść, co mogło się źle skończyć. Do obozu dotarłem w nocy. Kilka godzin później grubość warstwy śniegu przekroczyła metr...

M.M: Jaki typ wypraw pan preferuje?

H.Ć: Podróże są ważnym fragmentem życia. Dzięki nim poznajemy ludzi, tradycje, zwyczaje. Możemy skonfrontować posiadaną wiedzę z rzeczywistością. Nasuwają się pytania: czy uczestniczyć w wyprawach z biurem podróży z Polski? czy korzystać z biur miejscowych? w jak licznej grupie podróżować? etc. Odpowiedzi na nie są jednoznaczne i zależą od wielu czynników, często niezależnych od nas. Są miejsca, do których na własną rękę nie można dotrzeć.

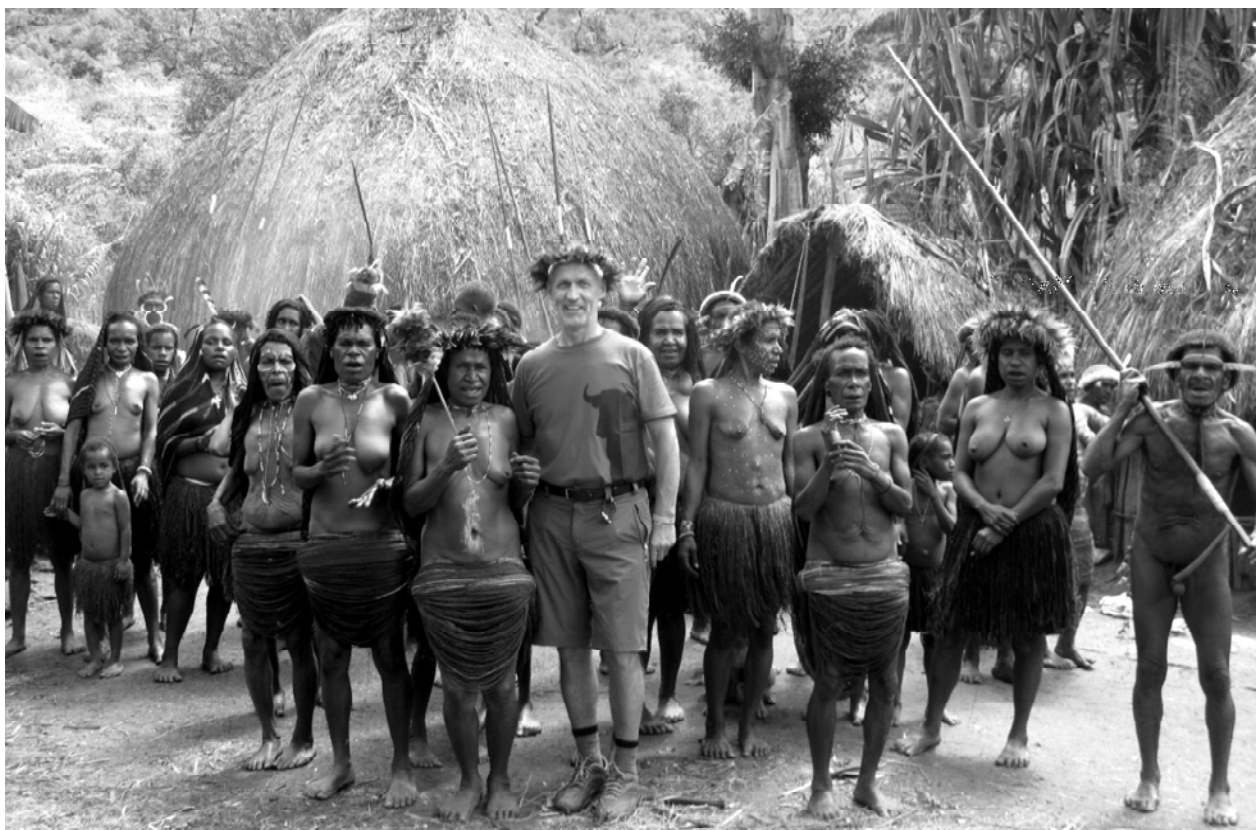
Na przykład w Ruwenzori musieliśmy skorzystać z usług lokalnego przewodnika. Podobne zasady obowiązują na raftingach, rejsach połączonych z nurkowaniem itd. Często zastanawiamy się, w jak licznej grupie podróżować? Wydaje się, że wyprawy w dwójkę nie są zbyt dobrym rozwiązaniem, mogą prowadzić do nieprzewidywalnych sytuacji. Podróż w pojedynkę nie oznacza, że będziemy samotni. Mamy wówczas największe możliwości poznawania ludzi, zwłaszcza w egzotycznych krajach. Gdy jesteśmy sami, skupiamy się w pełni na tym, co nas otacza. Jednak wtedy nie jesteśmy w pełni bezpieczni.

M.M.: W galerii znajduje się mnóstwo zdjęć z różnorodnych wypraw, także z egzotycznej Indonezji. Co panu najbardziej podobało się w tym zróżnicowanym kulturowo kraju?

H.Ć.: Archipelag indonezyjski składa się z kilkunastu tysięcy wysp, rozsianych wzdłuż równika. Mieszka tam ponad 350 grup etnicznych, które posługują się 250 dialektami, w ramach jednego narodu. Jest to przykład jedności w różnorodności, gdzie rozwija się nowoczesność w harmonii z tradycją.

Zwiedziłem niektóre rejony archipelagu Wysp Sundajskich (Nusa Tenggara). Na wysepce Komodo podpatrywałem, jak żyje ostatni gatunek prehistorycznego dinozaura, największego jaszczura na świecie – warana. Na Flores można podziwiać położone w górach trzy jeziora Kelimutu, każde w innym kolorze. Niektórzy uważają, że jest to najpiękniejsze miejsce na ziemi.

Na uwagę zasługuje wyspa Sulawesi, przypominająca kształtem orchideę. Znajdują się tam najpiękniejsze na świecie ogrody rafy koralowej i wiele egzotycznych gatunków życia

morskiego. W głębi lądu góry oraz kratery wulkanów tworzą niepowtarzalny krajobraz.

W południowym rejonie wyspy znajduje się miejscowość Tana Toraja, która jest uznawana za Ziemię Królów Nieba. Ludność tego rejonu wierzy, że w zamierzchłej przeszłości ich przodkowie zstąpili z nieba na szczyty gór. Plemiona Toraja do dziś praktykują kult zmarłych przodków. Organizują bardzo długo trwające ceremonie pogrzebowe, w których także uczestniczyłem. Nawiązując do wielowiekowej tradycji, trumny składa się między innymi w jaskiniach skalnych, gdzie figurki przypominają wizerunki zmarłych. Niemowlęta po śmierci mogą być pochowane w drzewach, których soki zapewniają im życie w innym wymiarze.

Na Jawie, która jest najbardziej zaludnioną wyspą archipelagu, podziwiałem liczne świątynie i pałace zbudowane w okresie rozkwitu królestw jawajskich. Największe wrażenie wywołują pałace sultanów w Yogyakarcie i Surakarcie, a także kompleks świątyń Borobudur oraz Prambanan.

Krajobraz kolejnej wyspy – Sumatry, urozmaicają ogromne wulkany, głębokie kaniony, rwące rzeki, wodospady oraz egzotyczna dżungla. Sumatrę zamieszkują w większości chrześcijańscy Batakowie. Natomiast na zachód od niej znajdują się wyspy Nias i Mentawai, na których mieszkają plemiona kultuwujące swe pierwotne, megalityczne zwyczaje. W Parku Narodowym Bukit Barisan można spotkać niezwykle rzadki gatunek tygrysa sumatrzańskiego, leopardy, słonie czy niebezpieczne pytony. W dżungli sumatrzańskiej starałem się „zaprzyjaźnić” z orangutanem, czego nie akceptował lokalny przewodnik.

Największą prowincją Indonezji jest Papua. W tej krainie dominuje wyjątkowo bogata i różnorodna przyroda. Wyspę pokrywa gęsta dżungla, poprzecinana rwącymi rzekami i wąwozami. Szczyt pięcioletniej góry wyeksponowanej nad lodowcowymi jeziorami jest pokryty śniegiem. Uważam, że jest to raj na ziemi. Na wyspie mieszka ponad 250

plemion. Większość z nich od wieków żyła w izolacji od świata zewnętrznego. Sytuacja zmieniła się nieco od lat 30. dwudziestego wieku. Prowincja Papua obejmująca zachodnią część Nowej Gwinei to prawie koniec świata, gdzie można zniknąć bez śladu. To miejsce najmniej znane, najbardziej tajemnicze i ukryte przed światem, jakie istnieje na Ziemi...

M.M.: Zapewne są miejsca, w których pan nie był. Dokąd chciałby pan jeszcze dotrzeć?

H.Ć.: Jest wiele miejsc na Ziemi, które chciałbym jeszcze zobaczyć. Rozważam możliwość zorganizowania 180-kilometrowej wyprawy trekkingowej w sercu Himalajów do mistycznego Królestwa Mustang, dawną drogą solną między Indiami a Chinami. Strone zbocza gór w Królestwie Mustang kryją liczne,

trudno dostępne grotty, wykuwane przez wieki przez mieszkańców. Wykorzystywano je jako miejsca pochówków, a później służyły jako domostwa. W innych są świątynie buddyjskie, które do dziś kryją wiele skarbów sztuki.

Interesująca byłaby wyprawa wokół wulkanu Kilauea na wyspie Hawaj, który według wierzeń mieszkańców wysp jest siedzibą bogini wulkanów – Pele. Kilauea jest jednym z dziesięciu najbardziej aktywnych wulkanów na świecie i prawie w całości pokrywa go skorupa lawy, która z niego się wydobywała przez stulecia. Szlak wiedzie wśród dymów do wnętrza Ziemi, gdzie można nawet usłyszeć... bicie jej serca.

Część ludzi można uważać za dziwne istoty, które zawsze chcą czegoś więcej. Właśnie do tej grupy się zaliczam. Nigdy nie wystarcza mi to, co osiągnąłem. Uwielbiam nowe wyzwania i ryzyko. Chciałbym wejść na najwyższy szczyt Ziemi. Mount Everest, przez miejscową ludność jest uważany za siedzibę bogów. Przez Tybetańczyków nazywany Czomolungma, czyli Bogini Matka Ziemi. Zatem jeśli Bogini pozwoli...

Fotografie z archiwum profesora Henryka Cwięka

PRZEDSTAWIENIE STUDENTÓW INSTYTUTU MUZYKI

Fot.: M. Makowski

Nowości Wydawnictwa

